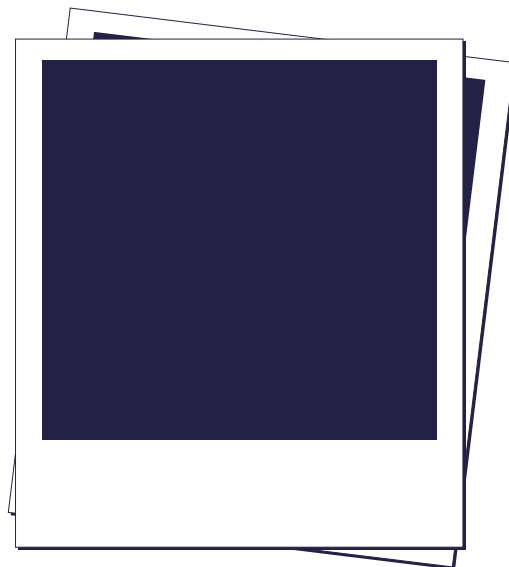

**fondo
galego**
de cooperación
e solidariedade

Memoria 2015

10 anos de Vacacións con Traballo

Memoria 2015

Fotografías de portada: Fondo Galego

Edita: Secretaría do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade (IGADI)

Sede do Fondo Galego: FEGAMP- Área Central
Rúa Varsovia, 4C – 6ª
15703 Santiago de Compostela
Tfno.: 981-555-999
Fax: 981-565-203

Secretaría do Fondo Galego: Instituto Galego de Análise e Documentación Internacional (IGADI)
Centro Cívico Sur, Rúa Luís Braille, 40 - 36003 Pontevedra
Tfno: 986 84 34 36 / 698 144 536
info@igadi.org

Tiraxe: 350

Impresión: Gráficas Feito S. L.
Deseño gráfico: PositiBos.gal
Depósito legal: Vg. 276-2014

ÍNDICE

0	PRESENTACIÓN	5
1	TECIDO E VIDA ASOCIATIVA	7
2	RELACIÓNS INSTITUCIONAIS	11
3	PROXECTOS	15
4	SENSIBILIZACIÓN	37
5	COMUNICACIÓN	53
6	BALANCE ECONÓMICO	55
7	AXENDA 2015	57

Se o contexto de crise económica foi o elemento que caracterizou o período 2011-2015, tamén o foi a resistencia e a vitoria do municipalismo galego solidario e cooperante. Evitar dar pasos atrás e o fortalecemento interno da asociación foron dúas premisas que guiaron o traballo ao longo dos catro anos. Sen dúbida, conseguíuse, grazas ao grande esforzo realizado por todos os socios, que non só amosaron o seu compromiso cunha mera transferencia de recursos, senón que participaron activamente na rede coa realización de actividades e a asistencia á Asemblea Xeral e ás xuntanzas da Rede Municipalista Solidaria. Canda eles, guiounos tamén o compromiso coa defensa e promoción dos Dereitos Humanos e a acción exterior de Galicia. Compromisos que foron capaces de superarse desde o convencemento de que somos unha rede de persoas e institucións capaces de traballar por intereses comúns e universalistas.

O 2015 foi un ano marcado pola nova configuración dos entes do poder local tras as eleccións municipais do mes de maio. Este feito orixinou a renovación da Comisión Executiva, presidida nos últimos catro anos por Teresa París. Sen

dúbida, esta renovación de cargos e representacións políticas dará un novo pulo ao traballo e ao esforzo depositado nesta axencia de cooperación internacional do poder galego.

Faise esencial pór en valor o traballo, o esforzo e a dedicación da anterior Comisión Executiva, especialmente da súa presidenta, Teresa París. Da súa boa xestión e determinación recolleemos hoxe bos froitos, a pesar das dificultades que, como sabemos, non faltaron.

A nova Comisión executiva, e eu como presidente, agradecendo os esforzos das nosas e nosos antecesores, acolleemos o cargo como quen acolle o mellor dos agasallos. A ilusión e as ganas de traballar a prol dun mundo máis xusto e solidario desde os nosos municipios, superando as nosas diferenzas e poñendo enriba da mesa o que nos une, será o noso principio básico. E dando un paso máis alá, traballaremos con todo o empeño para expandir esta rede municipalista da cooperación, tratando de chegar a máis concellos e persoas, para garantir o espallamento dos valores fundamentais na construción dun mundo máis equitativo e xusto.

Se ben é certo que o 2011-2015 foi un período convulso a todos os niveis, onde a resistencia e o fortalecemento interno supuxeron todo un reto, nesta nova etapa debemos avanzar e encamiñar os nosos esforzos cara o relanzamento do Fondo Galego. O novo contexto socio-político así o demanda. Sumar recursos e apoios e xerar un estado de opinión favorable á cooperación será a nota característica desta nova fase que se nos presenta. O relanzamento do Fondo Galego debe ser unha realidade, porque vivimos nun mundo global onde todos os actores e persoas somos necesarias para construír a favor de todos os pobos do mundo.

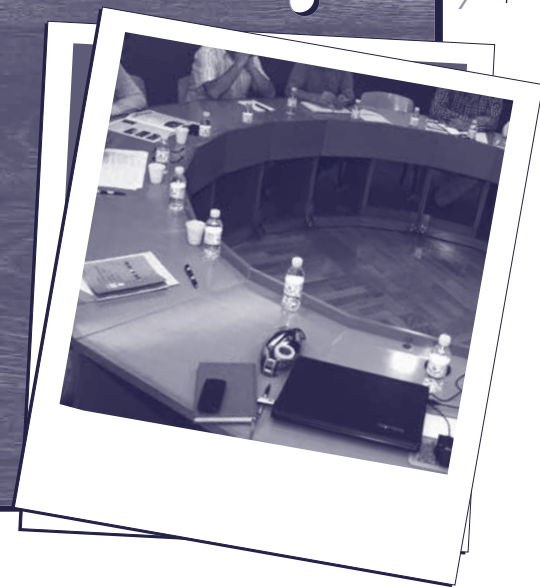
Co orgullo de asinar a primeira memoria de actividades como presidente, quero reiterar o compromiso de seguir traballando a favor da xustiza e igualdade entre os pobos.

Juan González

Presidente do Fondo Galego de
Cooperación e Solidariedade

1

TECIDO E VIDA ASOCIATIVA

O Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade continúa a ser a rede sectorial máis ampla do municipalismo galego. Unha política pública mancomunada que brotou desde o local na defensa e promoción dos Dereitos Humanos e na construción dun mundo máis xusto e solidario.

A pesares das resistencias atopadas nos últimos tempos, na Asemblea Xeral extraordinaria celebrada no mes de setembro ratificáronse un total de 87 socios da asociación, 85 concellos e as deputación da Coruña e Lugo. A resistencia da organización perante a crise económica foi a nota que marcou tamén este ano, en consonancia con toda a lexislatura. No

2015, continuamos co goteo de baixas de socios, contabilizando as de Pontearreas e Vilagarcía de Arousa. Máis tarde, no mes de outubro, un novo socio viña a sumar forzas nesta nosa rede, o Concello de Moeche.

Facemos agora un repaso polo funcionamento dos principais órganos da asociación:

Asemblea Xeral

A Asemblea é o órgano colectivo e soberano do Fondo, onde participan todos os socios por medio das súas representantes políticas/os. No 2015 reuniu-

se en dúas ocasións, unha de maneira ordinaria e outra extraordinaria.

Na Asemblea Xeral do 31 de marzo de 2015 aprobouse o balance contable correspondente ao ano 2014, así coma o plan de actividades e orzamento para o ano en curso. Na xuntanza oficializáronse as baixas dos Concellos de Pontearreas e Vilagarcía de Arousa.

O 29 de setembro de 2015, o Fondo Galego reuniu de novo á súa Asemblea de socios, de xeito extraordinario, para levar adiante o proceso de renovación da Comisión Executiva. Tamén se presentou un balance sobre a Lexislatura 2011-2015.

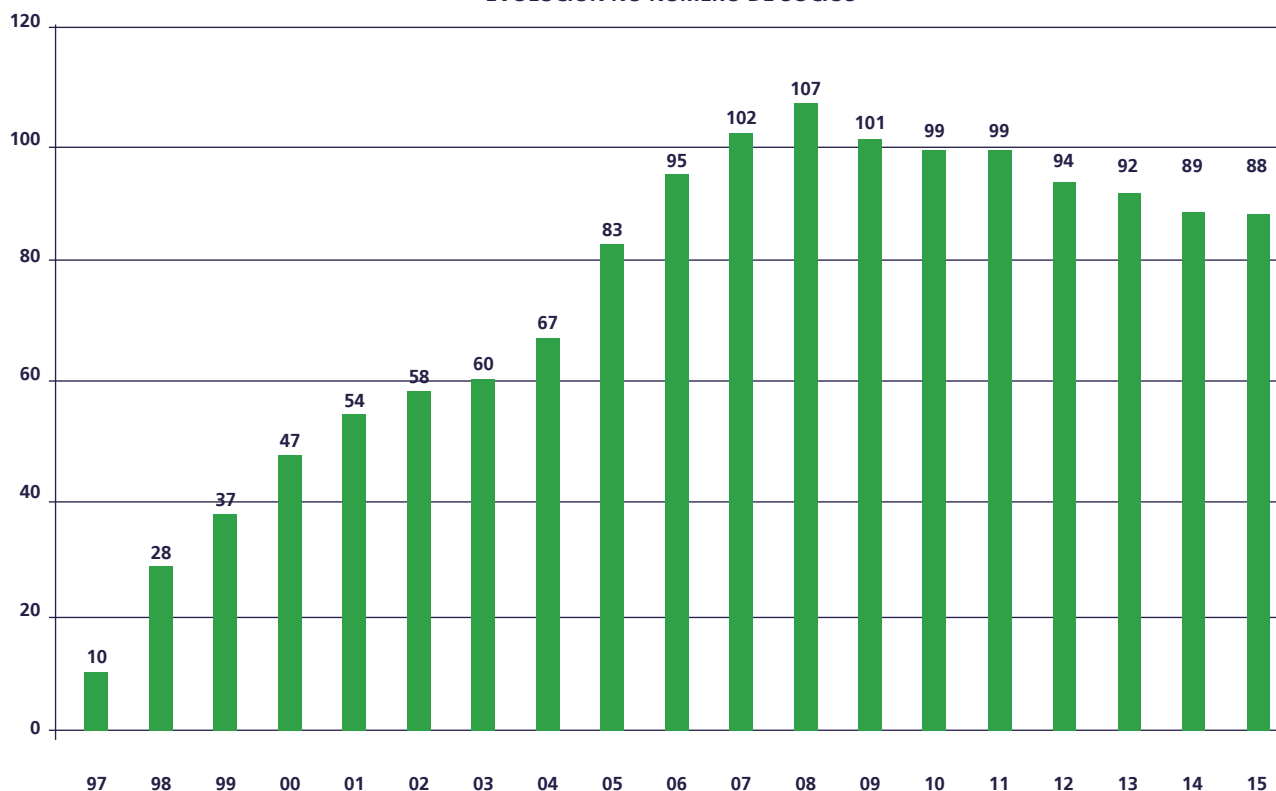
Comisión Executiva

A Comisión Executiva é o órgano de goberno do Fondo Galego. É un órgano plural que reflicte a filosofía de consenso coa que naceu o Fondo Galego. Durante o 2015 reuniuse en 9 ocasións, a excepción dos meses de abril, maio e xullo. As eleccións municipais influíron na parálise ou ralentización das actividades da organización.

A Asemblea é o órgano colectivo e soberano do Fondo

EVOLUCIÓN NO NÚMERO DE SOCIOS

Fonte: elaboración propia a partir de documentación obrante na Secretaría Técnica.

A Comisión Executiva renóvase tras as eleccións municipais

A derradeira Comisión Executiva, con Teresa París como presidenta, celebrouse no mes de setembro, mes no que a Asemblea Xeral extraordinaria renovaría o citado órgano.

A transición organizativa, como é natural dada a implicación política e institu-

cional do Fondo Galego, non impediu continuar coas actividades da organización e coa súa vida asociativa.

Deste xeito, a Comisión Executiva saída das eleccións locais de maio de 2015 quedou composta polos Concellos de Nigrán, Redondela, Pontevedra, Carte-

lle, A Coruña, Monforte de Lemos, Oleiros, a Deputación da Coruña e mais o IGADI ocupando a Secretaría.

Como primeiras accións deste órgano, mantivéronse xuntanzas con Jesús Gamallo, director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, e con representantes da Coordinadora Galega de ONGD. Asemade, presentouse a través do presidente unha moción na Asemblea Xeral da Fegamp: 'O Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade e a Fegamp: A solidariedade do municipalismo galego', e participouse na xuntanza ordinaria do Congacode para votar sobre o Plan Anual da Cooperación Galega 2016, entre outros.

A Comisión Executiva para o período 2015-2019 quedou composta por:

Cargo	Entidade	Provincia	Representante	Técnica/o	Datos de contacto
Presidencia	Nigrán	Pontevedra	Juan González		Praza da Constitución 1, 36350 Nigrán secretariap@nigran.org 986365000
Vicepresidencia	Redondela	Pontevedra	Teresa París	María José Villar Fernández	R/Alfonso XII, 2 36800 Redondela mariateresaparis@redondela.es uts@redondela.info 986400300
Secretaría	IGADI		Andrea Manuela García Corzo		Centro Cívico Sur Rúa Luís Braille, 40 36003 Pontevedra acorso@igadi.org 698156127
Tesourería	Pontevedra	Pontevedra	Carmen Fouces	Patricia González Martínez	Praza de España, 1 36071 Pontevedra benestarsocial@ concellopontevedra.es 986804300
Vogalía	A Coruña	A Coruña	Rocío Fraga	Javier Varela Carro	Praza María Pita, 1 15001 A Coruña r.fraga@coruna.es 981184200 ext. 101149
Vogalía	Cartelle	Ourense	Daniel Fernández Carril		Toxal 1, Outomuro 32824 Cartelle Dani_armada@hotmail.com 988491120
Vogalía	Monforte de Lemos	Lugo	Gloria Prada	María Belén Gómez Rodríguez	Campo de San Antonio, s/n 27400 Monforte de Lemos gprada@concellodemonforte. com 982402501
Vogalía	Deputación da Coruña		Goretti Sanmartín Rei		Alfárez Provisional, 2 15006 A Coruña Goretti.sanmartin@dicoruna.es 981080300
Vogalía	Oleiros		A Coruña	Marga Figueroa Vázquez	Praza de Galicia, 1 15173 Oleiros alcaldia@oleiros.org 981610000

Rede Municipalista Solidaria

A Rede Municipalista Solidaria é o mecanismo organizativo do Fondo, que implica a designación de representantes técnicos/os e representantes políticas/os nas entidades socias para a comunicación coa Secretaría do Fondo Galego, a fin de que nestas teñan claro que proxectos se están a desenvolver e de que materiais e actividades dispoñen en cada momento.

Durante todo o ano, a vía de contacto é o teletraballo por medio de comuni-

cacións electrónicas semanais, mais a Rede Municipalista Solidaria ten paradas físicas en cada exercicio.

O formato tradicional das xuntanzas semestrais coas representacións técnicas nas entidades socias do Fondo Galego viuse en 2015 mediado polo calendario electoral. Por este motivo, no ano 2015 elimináronse do calendario as xuntanzas do primeiro semestre, decidindo realizar de maneira física tan só as do segundo semestre, coa definición das novas corporacións e as novas representacións políticas e técnicas xa en marcha.

Porén, a RMS reuniuse no segundo semestre, durante o mes de novembro, nos concellos de Nigrán, Ames, Caldas de Reis, Cartelle, Monforte de Lemos e na Deputación da Coruña. Nestes encontros fíxose unha presentación do Fondo Galego e do traballo que realiza para aquelas persoas que asistían por primeira vez, avalíouse o traballo realizado nos anos anteriores e promoveuse a participación das persoas asistentes na definición de novas actividades de cara ao 2016.

A Rede Municipalista Solidaria reuniuse en seis vilas galegas

O Fondo Galego, rede municipalista que procura, desde o local, incidir na defensa e consecución dos Dereitos Humanos, coloca a solidariedade internacional por riba dos localismos e partidismos.

O Fondo é expresión dun compromiso municipalista, que nace do convencemento de que o desenvolvemento humano sustentable brota no local. Un compromiso que, nacendo galego, foi quen de proxectar o seu modelo no contexto comunitario.

Desde a fidelidade ao proxecto do Fondo, desenvolvemos intensas relacións institucionais durante o 2015.

XUNTA DE GALICIA

O Fondo Galego e a Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa UE, asinaron no 2015 o convenio de sensibilización anual, por medio do cal o Fondo implementa o seu plan de actividades en Galicia desde o ano 2000. O Plan de actividades '10

anos de Vacacións con Traballo' foi eixo do convenio de colaboración no 2015.

O 6 de novembro, Jesús Gamallo, director xeral de Relacións Exteriores, reúne-se co presidente do Fondo Galego, Juan González, coa vicepresidenta, Teresa París, co vogal Daniel Fernández e coa Secretaria, Andrea Manuela García Corzo. O obxecto desta xuntanza é presentar a nova Comisión Executiva do Fondo Galego, comentar sobre o contexto e o estado da cooperación galega en xeral e do Fondo Galego e da Xunta de Galicia en particular, amosar colaboración por parte da Xunta de Galicia cos proxectos que o Fondo Galego apoia no Sur e confirmar o apoio económico a través do convenio de sensibilización para o ano 2016.

O Fondo Galego participou ademais no CONCACODE (Consello Galego de Cooperación para o Desenvolvemento), órgano consultivo da Xunta de Galicia en materia de cooperación ao desenvolvemento. Nesta ocasión, reuniuse o 22 de decembro para debater e aprobar o Plan anual da cooperación galega 2016, entre outros.

Membros da nova Executiva reuníronse con representantes da Xunta

FEGAMP

Durante o ano 2015, a relación de colaboración entre o Fondo Galego e a Fegamp continúa a ser moi próxima, asentada sobre un novo convenio de colaboración entre ambas entidades. O documento recoñece ao Fondo como a axencia do municipalismo galego para a cooperación internacional. O acordo actualiza o convenio de colaboración previo, da anualidade 2005.

Todas as asembleas xerais e comisións executivas celébranse nos edificios administrativos da Fegamp e a sede social do Fondo Galego atópase na sede da Fegamp.

No 2015, e dado o cambio de ciclo dos gobernos locais, o Fondo Galego, por medio do seu presidente, Juan González, alcalde de Nigrán, presentou perante a Asemblea Xeral da Fegamp o relatorio: 'O Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade e a Fegamp: A solidariedade do municipalismo galego'. Así mesmo, o 6 de outubro o noso presidente mantén un primeiro encontro co secretario da Fegamp.

COORDINADORA GALEGA DE ONGD

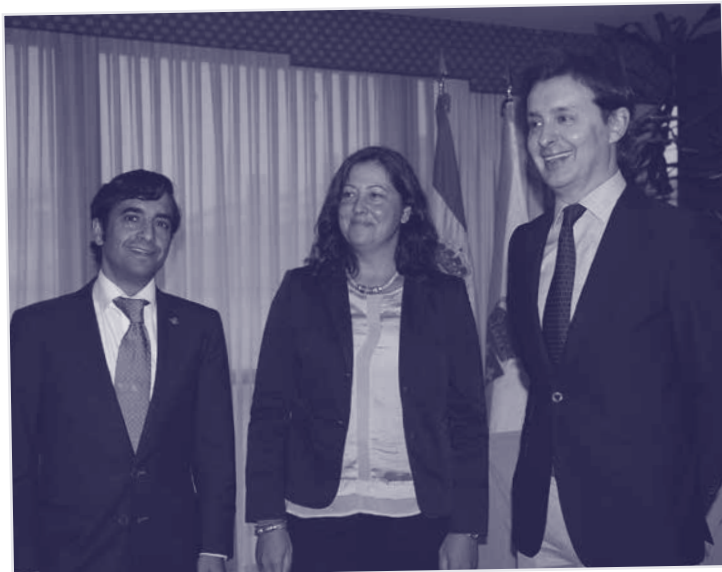
O 15 de decembro, unha delegación da Coordinadora Galega de ONGD composta por Gemma Filgueira e Lorena Seijo, presidenta e vogal respectivamente, reuniuse cunha representación da Comisión Executiva do Fondo Galego. Tras unha rolda de presentacións, ambas as dúas delegacións acordaron manter unha xuntanza nos primeiros meses do 2016 para unir esforzos e ver a posibili-

dade de colaborar nalgunhas actividades ou accións.

Manter máis e mellores relacións co conxunto do terceiro sector en Galicia é unha das dimensións transversais das Liñas Estratéxicas 2011-2015 do Fondo Galego.

O presidente do Fondo asistiu á xuntanza do Consello Galego de Cooperación

Teresa París, co ex presidente da Fegamp e o director xeral de Relacións Exteriores e coa UE

CONFEDERACIÓN DE FONDOS

Durante a lexislatura municipal 2011-2015, a Presidencia da Confederación recae no Fons Català, a Vicepresidencia no Fons Valencià e a Secretaría no Fondo Andaluz (Famsi). O Fondo Galego participa na Confederación cunha vo-

galía, ao igual que o resto de membros: Euskal Fondoa, Fondo Extremeño e os das Illas Baleares, o Mallorquí e o Pitiús (Ibiza).

Durante o 2015, a actividade da Confederación de Fondos quedou conxelada, polo que non hai xuntanzas nin actividades a remarcar con este actor.

UNIÓN EUROPEA/ REDES PARA O DESENVOLVEMENTO (2010-2013/2014-2017)

No 2010, o Fondo Galego comezou a súa andaina no proxecto Redes para o Desenvolvemento, financiado pola Comisión Europea e impulsado desde Portugal polo Instituto Marqués de Val Flor, de Lisboa, e a ONGD alemá Finep+, xunto a entidades locais dos dous países.

Neste proxecto, o Fondo tivo un rol de asesor, ao ser Redes para o Desenvolvemento unha aposta por mellorar a calidade e a organización da cooperación descentralizada alemá e portuguesa. O Fondo Galego e a súa metodoloxía organizativa teñen un modelo que presentar en canto a coherencia e visión de longo prazo, xunto á calidade e a sustentabilidade da acción, e esa é a súa función no proxecto.

No 2013 daba inicio a segunda fase 2014-2017 do proxecto Redes para o Desenvolvemento, centrada na promoción de redes descentralizadas para a difusión da educación para a cidadanía global, contando ademais desta volta con concellos holandeses, amais de portugueses e alemáns.

O 28 e 29 de maio de 2015 mantívose un encontro en Berlín entre os parceiros do proxecto para facer balance das actividades realizadas durante o primeiro ano da segunda fase do proxecto e elaborar a planificación do ano en curso e dos seguintes.

Marga Figueroa, Rocío Fraga e Daniel Fernández reuníronse coas representantes da Coordinadora de ONGD

3

PROXECTOS

PANORÁMICA 2015

COOPERACIÓN DIRECTA

Câmara Municipal de Ribeira Grande (Cabo Verde)

Câmara Municipal de Santa Cruz (Cabo Verde)

Fundação Encontro (Mozambique)

MISIÓNS TÉCNICAS A TERREO

COOPERACIÓN INDIRECTA

Proxectos en execución durante o 2015 aprobados na convocatoria de proxectos 2014

AXUDA DE EMERXENCIA

PANORÁMICA 2015

A aposta polas accións de cooperación realizadas en Galicia e desde Galicia e a firme convicción da necesidade de seguir contribuíndo ao cumprimento dos Dereitos Humanos universais a nivel mundial a través de proxectos de cooperación ao desenvolvemento, son as notas distintivas que definen o ano 2015 neste eido.

As achegas do Fondo Galego a proxectos de cooperación ao desenvolvemento suman 94.678,94€, cifra que recolle os importes de cooperación directa e a doazón para Gaza.

Cómpre apuntar tamén outros aspectos a ter en conta e que resumen a actividade realizada en torno a esta materia:

1. No ano 2015 financiáronse un total de **tres proxectos de cooperación** ao desenvolvemento de **cooperación directa**, en Cabo Verde e Mozambique. Incrementouse, polo tanto, o número de proxectos financiados a través desta modalidade con respecto a 2014, pasando de dous a tres proxectos apoiados.
2. Realizáronse **tres misións técnicas** para supervisar os proxectos apoiados na lexislatura 2011-2015 e estreitar lazos cos nosos parceiros de Cabo Verde, Mozambique e Nicaragua.
3. Continuouse coa **execución dos proxectos apoiados a través da convocatoria de proxectos 2014**. Os seis proxectos financiados a seis ONGD galegas ou con sede en Galicia acumularon o groso das súas actuación ao longo deste 2015.
4. Continuou apoiándose á poboación de Gaza a través dunha **doazón** á UNRWA cun importe de 10.000€ para darlle continuidade ao labor psicosocial coa poboación palestina tras os bombardeos do verán de 2014.
5. A **visibilización dos proxectos apoiados** polo Fondo Galego no exterior foi unha meta proposta no ano 2013 por primeira vez na historia da asociación municipalista, e que deu como resultado neste terceiro ano de implementación a elaboración dun plan de visibilización dos proxectos de cooperación ao desenvolvemento, tomando como referencia o propio ciclo dos proxectos, as datas de conmemoración internacionais e os reportes mensuais de execución. A páxina web, as redes sociais e os boletíns á Rede Municipalista Solidaria foron os medios habituais para difundir as novidades e contidos dos proxectos, conseguindo que calquera entidade social ou persoa interesada poida acceder dun modo máis sinxelo a esta información, resaltando tamén o amplo traballo e experiencia por parte do Fondo Galego.

COOPERACIÓN DIRECTA

COOPERATIVA SULADA. NA CREACIÓN DE RENDEMENTOS PARA A LOITA CONTRA O DESEMPREGO II

LOCALIZACIÓN	Municipio de Ribeira Grande de Santiago, illa de Santiago, Cabo Verde.
DURACIÓN	6 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	30
PARCEIRO LOCAL	Cámara Municipal Ribeira Grande de Santiago
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	29.691,75€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	29.691,75€

RESUMO

O concello de Ribeira Grande é un dos máis empobrecidos da illa de Santiago e o que posúe a taxa máis baixa de alfabetización no país (62,2%). As localidades de Gouveia e Porto Mosquito son das máis empobrecidas de Cabo Verde.

Desde o ano 2006, a Asociación para a Cooperación con Cabo Verde ten apoiado a un grupo de mulleres das localidades de Gouveia, Cidade Vella, Porto Mosquito e Salineiro que, tras ser formadas na produción de diversos artesanados, participan nunha experiencia conxunta de produción e comercialización, como é o Espazo Artesanado Sulada. O proceso de empoderamento socioeconómico deste grupo iniciouse co financiamento da Aecid.

O grupo de mulleres produtoras, convertido actualmente en cooperativa, está integrado por 30 persoas. A cooperativa precisa un acompañamento institucional forte para a xestión da produción e da propia cooperativa e de fortalecemento da autoestima das mulleres e da confianza nas súas capacidades ante este novo reto.

As mulleres da cooperativa Sulada recibiron capacitacións para confeccionar distintos produtos

Este proxecto dá continuidade á iniciativa apoiada no ano 2014 polo Concello de Vigo e o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade 'Cooperativa Sulada. Na creación de rendementos na loita contra o desemprego'. Este proxecto constitúe a segunda fase, que trata de incidir no empoderamento económico e social das integrantes da cooperativa.

A Asociación para a Cooperación con Cabo Verde foi a encargada de coordinar e executar as actividades do proxecto, canda a Cámara Municipal de Ribeira Grande de Santiago.

OBXECTIVO XERAL

Reducir os niveis de pobreza na localidade de Ribeira Grande de Santiago

OBXECTIVO ESPECÍFICO

Incrementar o grao de empoderamento económico e social das integrantes da cooperativa Sulada.

RESULTADOS OBTIDOS

1. Mellorados os niveis de formación e as capacidades das mulleres da cooperativa Sulada nas áreas de produción e xestión da cooperativa, así como a alfabetización.
2. Mellorada a capacidade económica das integrantes da cooperativa Sulada
3. Incrementado o nivel de sensibilización e o coñecemento sobre os dereitos das mulleres e da violencia baseada no xénero por parte da comunidade e, máis concretamente, por parte das integrantes da cooperativa Sulada.

ACTIVIDADES

Formación en áreas de produción da cooperativa, informática e internet, e acompañamento para a melloría da produción: Incluíu reforzo da formación en bixuterías, xabóns e informática, e capacitación en diferentes áreas produtivas como peiteados, reciclaxe, elaboración de licores e conservas de alimentos. Adquiríronse os equipamentos necesarios para levar a cabo estas formacións, incluíndo logos e uniformes, así coma materias primas.

A boirense Ana Vázquez volveu a Cabo Verde para formar as artesás na elaboración de xabóns

Formacións de reforzo das capacidades en contabilidade e xestión administrativo-financeira da cooperativa, e alfabetización para 11 produtoras semianalfabetas: Esta foi unha actividade indispensable que provén da avaliación sobre a andaina das produtoras, mais tamén da propia avaliación das artesás e dalgúns dos principais socios. En verdade, o analfabetismo de moitas das produtoras e a súa aínda fráxil experiencia determina que este apoio formativo sexa estruturante para o éxito da cooperativa.

Identificar as necesidades prioritarias da cooperativa e cubrir as fichas de ideas de proxectos e de necesidades prioritarias para a mobilización de fondos e parcerías futuras: Tratándose dunha cooperativa recentemente creada e aínda con moitas fraxilidades, tórnase necesario manter unha xestión atenta e planificada para que as produtoras saiban como recorrer aos financiamentos postos a disposición das asociacións e das comunidades para un apoio na loita contra a pobreza e dos momentos de crise normalmente derivados das secas cíclicas que devastan o país, sobre todo esta rexión.

Realización de visitas para presentar os produtos a potenciais clientes: Esta oportunidade podería ser adecuada para difundir en toda a illa os produtos que aínda non son coñecidos.

Realización de documentos de publicidade sobre os produtos Sulada, tanto na páxina web como en físico: Planificación dos pasos a dar sobre a futura divulgación da marca e potencial rexistro da cooperativa (etiquetas, envoltorios, rótulos, etc.).

As xornadas de sensibilización en igualdade de xénero e diferentes problemáticas que afectan ás mulleres son claves no proxecto

A elaboración de bixuterías é unha das actividades á que se dedican as artesás da cooperativa Sulada

Potenciar a venda de produtos online: Mantemento e publicación dos produtos no sitio web e no facebook.

Actividade de sensibilización sobre cooperativismo e Violencia Baseada no Xénero e os dereitos das mulleres: Tratouse dunha sesión de sensibilización destinada a poboación das localidades que abrangueu o proxecto, para contribuír ao empoderamento social das mulleres.

DINAMIZACIÓN DA AGRICULTURA PARA PROMOVER UN DESENVOLVEMENTO SUSTENTABLE NA CÁMARA DE SANTA CRUZ

LOCALIZACIÓN	Localidade de Librão, Cámara Municipal de Santa Cruz, illa de Santiago, Cabo Verde.
DURACIÓN	7 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	29
PARCEIRO LOCAL	Cámara Municipal de Santa Cruz
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	35.046,55€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	29.998,96€
ACHEGA DO PARCEIRO LOCAL	5.047,58€

RESUMO

O Concello de Santa Cruz está situado na parte leste da illa de Santiago e ocupa unha superficie de 109.8 Km². O Concello de Santa Cruz foi e continúa a ser o celeiro da agricultura en Cabo Verde e na illa de Santiago en particular. O municipio posúe ao longo da súa extensión territorial cinco cuncas hidrográficas cun forte potencial agrícola. De salientar que esas potencialidades non están a ser aproveitadas na súa plenitude, pois moitos terreos agrícolas son

improdutivos, principalmente os situados máis preto da costa. Isto é debido á recolección desenfreada de area das praias para a construción civil. Ao apañar area, xunto coa falta de choivas, a auga do mar comezou a gañar terreo en dirección ás propiedades irrigadas. Hoxe os pozos dispoñen de auga, mais o temor do sal é elevado, o que non permite retomar a práctica agrícola en moitos lugares.

O propósito deste proxecto foi o da revitalización da práctica agrícola e contribuír á xestión eficiente e eficaz da escasa auga potable da que dispón o municipio, eminentemente rural. Formáronse 29 agricultoras e agricultores na instalación, manutención e práctica do rego por goteo, mellorouse a xestión da auga na práctica agrícola e a situación socioeconómica das persoas beneficiarias, xa que se garante que as familias con menores recursos poden xerar os seus propios alimentos e incluso obter algún beneficio da venda dos mesmos nos mercados locais.

O rego por goteo permite xestionar de xeito eficaz a escasa auga dispoñible para os cultivos

OBXECTIVO XERAL

Reducir a pobreza da poboación agricultora así como protexer as cuncas hidrográficas do municipio de Santa Cruz.

OBXECTIVO ESPECÍFICO

Dinamizar a agricultura para un desenvolvemento sustentable no municipio de Santa Cruz.

RESULTADOS OBTIDOS

Mellorar a xestión da auga na práctica agrícola.

ACTIVIDADES

Formación de 29 agricultoras/es no sistema de rego 'gota a gota' e noutras prácticas agrícolas para sacaren o maior proveito ás súas terras, sempre dende a perspectiva do respecto medioambiental. O proxecto tiña como meta beneficiar a 25 persoas, mais conseguiu-se chegar a 29. Realizáronse varios encontros coa poboación beneficiaria, para amosarlles as vantaxes e desvantaxes do tipo de agricultura que se practicaba antes e despois do proxecto. As persoas beneficiarias recibiron formación na instalación e mantemento do sistema do rego por goteo e no coidado e rendemento da súa horta.

Instalación do sistema de rego

'gota a gota' nas parcelas: Con-sistiu na identificación dos terreos e a compra dos materiais para a instalación do sistema. Posteriormente, o persoal técnico acompañou ás persoas beneficiarias aos seus terreos para facer a instalación do rego por goteo. Así mesmo, explicáronselles os mecanismos de mantemento e o impacto que dito sistema tería na súa horta.

Agricultoras e agricultores de Santa Cruz reflexionaron sobre as vantaxes e inconvenientes do novo sistema

ENFOQUE INTEGRAL DE SAÚDE COMUNITARIA NOS DISTRITOS DE BOANE E NAAMACHA

LOCALIZACIÓN	Provincia de Maputo, Distritos de Boane e Naamacha, Mozambique.
DURACIÓN	12 meses
PERSOAS BENEFICIARIAS	10.364
PARCEIRO LOCAL	Fundação Encontro
CUSTO TOTAL DO PROXECTO	27.241,79€
ACHEGA DO FONDO GALEGO	24.988,23€
ACHEGA DO PARCEIRO LOCAL	2.253,56€

RESUMO

Visitas a 240 domicilios e mais un cento de **charlas e obras teatrais** sobre coidados básicos de saúde e prevención de doenzas son algunhas das actividades que un grupo de activistas está a levar a cabo para concienciar a mulleres e familias sobre a importancia de acudir ás consultas pre e post parto, así como de dar a luz na maternidade. Tamén se crearán **grupos de “nai para nai”**, onde se intercambian experiencias a fin de multiplicar a sensibilización.

O obxectivo do proxecto en Mozambique é mellorar a saúde materna e infantil

Segundo as crenzas locais, o embarazo debe ocultarse ata que a barriga sexa grande, xa que **falar sobre o tema atraería a mala sorte**. Isto leva ao sufrimento e morte de moitas mulleres durante a xestación e en partos non seguros. As nenas e nenos tampouco adoitan seguir os pertinentes controis e hai un elevado risco de desnutrición, polo que a intervención incide asemade en identificar á poboación infantil que precisa unha atención especial neste senso.

O proxecto deu comezo en agosto de 2015 e prolongarase ata xullo de 2016 nos distritos de Boane e Namaacha, na provincia de Maputo. Neste tempo agárdase que aumenten nun 25% as embarazadas que acoden a consulta e que 1.290 nenos e nenas leven control pediátrico, así como mellorar a formación en saúde en xeral. O **acompañamento individualizado**, ao tempo que se involucra a toda a comunidade, é unha das claves do proxecto.

Mozambique áchase entre os países cun Índice de Desenvolvemento Humano máis baixo do mundo, xa que é o noveno pola cola. Ademais da pobreza, o contexto da intervención vén marcado pola desigualdade de xénero, a prevalencia de **enfermidades como a sida** ou as dificultades de acceso á auga. A desnutrición crónica afecta a un 44% da poboación infantil.

OBXECTIVO XERAL

Favorecer o desenvolvemento humano e social das comunidades de dous distritos na provincia de Maputo en Mozambique.

OBXECTIVO ESPECÍFICO

Mellorar a adherencia dos grupos vulnerables aos servizos de saúde nos distritos de Boane e Namaacha.

RESULTADOS AGARDADOS

1. Mellorado o nivel de información e educación en saúde.
2. Incrementado o número de consultas de pre e post natais e partos institucionais.
3. Identificadas e atendidas nenas e nenos de atención especial.

ACTIVIDADES

Visitas domiciliarias: 12 activistas que están directamente integradas no proxecto realizan visitas domiciliarias (cada activista ten 20 familias) para sensibilizar e concienciar ás mulleres e ás súas familias sobre a importancia da asistencia ás consultas prenatais e de realizar o parto na maternidade, así como a necesidade de levar ás nenas e nenos aos controis de saúde.

Palestras nas comunidades: O grupo de activistas (Khumbuka) realiza palestras e teatros sobre coidados básicos de saúde e prevención de enfermidades nas comunidades. Os temas específicos que se abordan son: embarazo, parto e post parto, consultas pre e post natais, planificación familiar, desnutrición, VIH/SIDA e controis de saúde nas nenas e nenos.

Creación de grupos de “nai para nai”: As/os activistas identifican mulleres lideresas dentro dos seus grupos, sensibilizan e fórmanas para que estas poidan crear novos grupos para divulgar hábitos de saúde. Nestes grupos de nai para nai estímúlase a autoaxuda e intercambio de experiencias, atendendo ás barreiras socioculturais como forma de garantir a sustentabilidade do proxecto. Preténdese que sexan constituídos catro grupos.

Cada activista visita vinte familias para concienciar sobre a importancia de acudir ás consultas

Encontros mensuais: Son encontros do grupo de activistas (khumbuka) de planificación e intercambio de experiencias do traballo realizado (visitas domiciliarias, rexistros, acompañamento das nais...). Aproveítase tamén, como unha xornada de formación en temas de interese para as actividades a realizar.

Identificación, sensibilización e seguimento das mulleres embarazadas: As/os activistas fan visitas porta a porta para identificar as familias con mulleres embarazadas, sensibilizándoas para adherilas aos servizos de saúde, de xeito que sexan adecuadamente acompañadas desde o embarazo ata o parto. Posteriormente, as/os activistas darán seguimento ás mulleres e familias para fortalecer a adherencia ao programa ata o parto, para garantir que se realiza na maternidade, e posteriormente confirmar que a muller asiste ás consultas post parto correspondentes, para o seu control e do bebé. Este acompañamento personalizado é un dos factores chave do proxecto, non só pola mitigación do risco de abandono, senón tamén para a sustentabilidade do mesmo.

Realización de consultas de prenatal, parto e post parto: As consultas serán realizadas cos seus controis e análises correspondentes. Para garantir a adherencia a estas consultas, haberá unha estreita colaboración entre a enfermeira e activistas para reducir o risco de abandono do programa.

Diagnosticar e identificar nenas e nenos de atención especial: Diagnosticar na consulta as crianzas de atención especial (desnutrición, patoloxías), que precisan dunha atención máis específica. Estas serán encañadas aos centros nutricionais para o seu seguimento e acompañamento.

Integrar e acompañar as nenas e nenos nos centros nutricionais: Logo de seren diagnosticados, as nenas e nenos son integrados nos diferentes grupos, dependendo do seu estado: internos, apoio semanal e/ou quincenal. As nais levan as nenas e nenos ao centro para recibir os coidados necesarios, alimentarios e de medicamentos. Paralelamente, a nai tamén recibe aprendizaxes sobre coidados básicos de saúde e nutricionais para así mellorar a crianza da súa filla/o.

Os grupos de “nai para nai” fórmanse nun tema concreto e despois replican os coñecementos reuníndose con outras mulleres

As representacións teatrais son ferramentas efectivas para sensibilizar arredor dos coidados básicos de saúde

MISIÓNS A TERREO

No primeiro trimestre de 2015, a Comisión Executiva do Fondo Galego decidiu planificar misións a terreo tanto a Nicaragua como a Cabo Verde durante o ano en curso, co obxectivo de visitar aos nosos parceiros tradicionais, o Instituto de Promoción Humana-Somoto (Inprhu-Somoto) e a Asociación Nacional de Municipios Caboverdianos (ANMCV), e coñecer de primeira man os resultados dos proxectos cofinanciados durante a lexislatura 2011-2015. A decisión marcaba un punto de inflexión imprescindible, tras a decisión da Comisión Executiva dese período, desde a súa toma de posesión, de reducir as viaxes a terreo das persoas participantes nas Vacacións con Traballo. A decisión de non realizar visitas de seguimento aos proxectos en marcha que cofinanciamos desde Galicia nacía tanto da necesidade de minimizar os gastos da asociación coma de minimizar posibles discursos oportunistas sobre a pertinencia ou non da cooperación internacional no eido municipal. No marco dun ano determinado na vida asociativa polo calendario das eleccións municipais do 24 de maio, decidiuse así incluír no Plan 2015 da entidade as misións a terreo, que desde un punto de vista estritamente técnico do sector profesional da cooperación internacional son parte natural da propia formulación dos proxectos e accións imprescindibles para o bo funcionamento dos mesmos.

MISIÓN TÉCNICA A NICARAGUA

A misión técnica a Nicaragua, e concretamente ao parceiro Inprhu-Somoto, tivo un obxectivo triplo:

- Visitar os proxectos apoiados polo Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, facendo fincapé nos executados máis recentemente.
- Analizar o contexto, o traballo e a propia organización Inprhu-Somoto para axudar a tomar a decisión de seguir impulsando, reconducir ou finalizar o traballo no país.
- Establecer contacto cos gobernos municipais nos que traballa o Inprhu-Somoto e tamén coa delegación da Aecid en Nicaragua.

A responsable de proxectos do Fondo Galego supervisou sobre o terreo as accións co Inprhu-Somoto

Cabe mencionar que, desde o ano 2003, o Fondo Galego comeza unha relación estable co Inprhu, xa ben por medio de financiamento de proxectos de cooperación, coma por medio de Visitas ao Norte (desprazamentos desde Nicaragua a Galicia por parte da dirección da ONGD para informar e sensibilizar sobre o seu labor á cidadanía galega, en especial aos concellos e aos centros escolares). Desde 2005, a relación co Inprhu-Somoto estabilízase e, canda as cámaras municipais de Cabo Verde, son os primeiros socios do Fondo en acoller participantes do programa Vacacións con Traballo, que na edición de 2015 cumpre dez anos. Historicamente, o Inprhu concentrara os proxectos de cooperación solicitados ao Fondo Galego na área de rehabilitación de vivendas, mais nos últimos

anos prestouse maior atención á promoción de Totogalpa e Madriz coma destino de turismo comunitario, onde destacan os esforzos realizados arredor da comunidade de Palmira, no municipio de Totogalpa. Desde 2011, o Fondo Galego define ao Inprhu-Somoto como socio estratéxico da asociación.

A axenda da visita a Nicaragua foi a seguinte:

DATA	ACTIVIDADE
27/05	Xuntanza co Consello de Administración do INPRHU-Somoto. Percorrido polas instalacións. Visita a Las Lomas.
28/05	Visita ao proxecto 'Incrementando a adecuada xestión da auga e o saneamento ambiental con enfoque de resiliencia ao cambio climático en cinco comunidades de Somoto e San Lucas' (ADT 2014). Comunidades de Volcán e Aguas Calientes. Encontro con cooperativa de mozas e mozos.
29/05	Visita ao proxecto 'Fortalecemento das capacidades de prestación de servizos e da autosuficiencia financeira do Centro de Educación Alternativa Rural Telpochcallí' (TDS 2014). Reunión no CEAR Telpochcallí. Visita ao CEAR. Encontro con mulleres (Día da nai).
30/05	I Visita ao proxecto 'Impulso do desenvolvemento turístico sostible en 11 comunidades próximas ao canón de Somoto como ferramenta de loita contra a pobreza' (2014). Emprendemento comunidade de Cacaúlí. Visita ao canón de Somoto.
1/06	II Visita ao proxecto 'Impulso do desenvolvemento turístico sostible en 11 comunidades próximas ao canón de Somoto como ferramenta de loita contra a pobreza' (2014). Artesás comunidades de Cayantú, Cuje e El Frayle, cerámica La Mayzuta. Visita ao proxecto 'Melloradas as condicións de habitabilidade e salubridade de 6 familias chorotegas de La Muta, con plan chan-teito. 5ª fase'. Comunidade de La Muta. (2012). Visita ao proxecto 'Melloradas as condicións de habitabilidade e salubridade de 10 familias chorotegas de Totogalpa' (2012). Visita ao proxecto 'Mellora das condicións de habitabilidade e salubridade de 11 familias chorotegas de Totogalpa, Madriz' (2011). Visita ao proxecto 'Rehabilitación de vivendas no Concello de Totogalpa' (2007). Xuntanza co alcalde de Somoto e coa Delegación da UNESCO para o impulso do xeparque no canón de Somoto.
2/06	Xuntanza co alcalde de Somoto . Visita ao proxecto 'Mellora das condicións de vida das comunidades rurais do municipio de Totogalpa (autoconstrución de 30 vivendas)' (2008). Visita ao proxecto 'Mellora das condicións de vida das comunidades rurais do municipio de Totogalpa (autoconstrución de 15 vivendas)' (2008).
3/06	Reunión con departamento de contabilidade. III Visita a proxecto 'Impulso do desenvolvemento turístico sostible en 11 comunidades próximas ao canón de Somoto como ferramenta de loita contra a pobreza' (2014). Noite cultural en Palmira.
4/06	IV Visita a proxecto 'Impulso do desenvolvemento turístico sostible en 11 comunidades próximas ao canón de Somoto como ferramenta de loita contra a pobreza' (2014). Almorzo en Palmira- Mini Feria.

5/06	Xuntanza co alcalde de Las Sabanas. Visita ao proxecto 'Educación técnico-agropecuaria para adolescentes e mozos/as rurais do municipio de Las Sabanas' (2007). Visita ao proxecto 'Educación alternativa rural técnica integral para adolescentes e mozos rurais no municipio de Las Sabanas' (2005). Visita ao proxecto 'Autoconstrución de anexo de sistema de auga no sector das Palmitas e sector 4 do municipio de Las Sabanas- Departamento de Madriz' (2003). Visita ao proxecto 'Captación de auga para o municipio de Las Sabanas' (2003).
8/06	Viaxe a Managua.
9/06	Reunion OTC - Embaixada de España. Regreso a Galicia.

En resumo, realizáronse visitas aos principais proxectos apoiados na historia do Fondo Galego xunto co Inprhu-Somoto, mantivéronse encontros con comunidades, organismos e institucións locais, así coma coa Oficina Técnica da Aecid en Nicaragua.

MISIÓN TÉCNICA EN CABO VERDE

A ANMCV e o Fondo Galego de Cooperación manteñen relación de cooperación desde o ano 2002. Os máis de 30 proxectos realizados en catro das sete illas do arquipélago representan un total de máis de 1.200.000 euros e miles de persoas beneficiadas directa e indirectamente que cristalizan nunha relación de cooperación xa histórica da cooperación galega.

Cabo Verde é país prioritario do Fondo Galego e da Cooperación Galega (III Plan Director da Cooperación Galega 2014-2017) e o maior receptor de fondos económicos por parte da nosa asociación. Historicamente, os proxectos realizados polo Fondo Galego en Cabo Verde foron

apoiados pola Xunta de Galicia, sendo o principal financiador dos mesmos. Esta colaboración histórica da Cooperación Galega foi eliminada na lexislatura 2011-2015, co cambio de posición histórico da Xunta de Galicia na súa relación co Fondo Galego, conxelando totalmente a colaboración en proxectos desde o ano 2010. Cómpre destacar que foi a posición do Concello de Vigo nesta lexislatura 2011-2015 a que permitiu manter o vínculo histórico con Cabo Verde por medio de achegas extraordinarias.

En relación á misión á Cabo Verde debemos sinalar que a última visita a terreo por parte do persoal técnico da Secretaría da asociación remontábase ao mes de xuño de 2011, pouco tempo despois da aprobación das Liñas Estratéxicas de acción entre a Asociación Nacional de Municipios de Caboverdianos e o Fondo Galego 2011-2013.

Na misión a Cabo Verde estableceuse contacto coas cámaras municipais e coas comunidades

Neste sentido, catro anos despois, a misión realizada en 2015 nacíu cos seguintes obxectivos:

- Coñecer os proxectos financiados na lexislatura 2011-2015 nas cámaras municipais de Porto Novo, Santa Cruz e Ribeira Grande de Santiago.
- Transmitir informacións chave para o bo desenvolvemento das relacións de cooperación entre o Fondo Galego e os municipios caboverdianos.
- Coñecer o estado xeral do municipalismo caboverdiano, os seus debates e desafíos.
- Explorar novas fórmulas, proxectos e mecanismos de cooperación a desenvolver na lexislatura 2015-2019.
- Coñecer as relacións de cooperación e coordinación entre o Estado e os municipios e a potencial Lei de rexionalización (aplicada a cada unha das illas).
- Coñecer a posición e momento estratéxico da Cooperación Española e a Unión Europea no país.
- Poñer en coñecemento das cámaras municipais de Cabo Verde a misión de avaliación da Xunta de Galicia que se realizaría no mes de setembro de 2015, para a avaliación ex-post dos proxectos cofinanciados canda o Fondo Galego polo noso goberno rexional entre 2005 e 2010.

Desenvolvemento da axenda:

DATA	ACTIVIDADE
1/07	Xuntanza co Secretario da ANMCV , Jorge Borges. Xuntanza na Embaixada de España-Oficina Técnica de Cooperación (Axencia Española de Cooperación Internacional), con José Manuel de Lara (Cónsul) e Jaime Puyoles (Director da OTC). Encontro con Carlos Simões, director de Relacións Internacionais da Universidade Piaget.
2 ao 4/07	Visita á Cámara municipal de Santa Cruz.
5/07	Participación na sesión solemne na Asemblea Nacional polo Día da Independencia Cóctel ofrecido polo Presidente da República, Carlos Fonseca.
6/07	Visita á Cámara Municipal de Brava. Xuntanza na embaixada da Unión Europea. Xuntanza coa Universidade de Cabo Verde.
7/07	Visita á cooperativa Sulada e xuntanzas coa Asociación de Cooperación con Cabo Verde e coa Cámara Municipal de Ribeira Grande de Santiago.
8/07	Reunións con Débora Cristina F.S. Santos Sanches, vereadora de Acción Social, Igualdade e Educación Infantil da Cámara Municipal da Praia. Xuntanza con Vera Almeida, secretaria xeral do Goberno e antiga presidenta da Cámara do Paúl. Xuntanza coa Plataforma de ONGD de Cabo Verde. Participación nunha formación de alfabetización e cálculo básico con dous grupos da cooperativa Sulada, grupo de maiores e de adolescentes.
9/07	Xuntanza co Instituto Caboverdiano de Igualdade e Equidade de Xénero. Xuntanza con Antonieta Lopes, Directora da Biblioteca Nacional-Instituto do Libro.
10/07	Xuntanza na Cámara Municipal de São Vicente.
13/07	Xuntanza na Cámara Municipal do Porto Novo.

14/07	Xuntanza na Cámara Municipal da Ribeira Grande. Xuntanza na Cámara Municipal do Paúl. Xuntanza coa Asociación de Municipios de Santo Antão.
16/07	Xuntanza na Cámara Municipal de São Domingos. Xuntanza co Instituto Superior Ciencias Xurídicas e Sociais (ISCJS).
17/07	Rolda de prensa na sede da ANMCV. Visita guiada na Cidade Velha (Ribeira Grande de Santiago).

Na misión técnica a Cabo Verde non só se visitaron os proxectos de cooperación ao desenvolvemento apoiados na lexislatura 2011-2015, senón que tamén se estableceu contacto directo coas cámaras municipais que xestionaron estes proxectos e coas propias comunidades beneficiadas. Ademais, a misión supuxo toda unha oportunidade para manter reunións con outros actores que participan da cooperación ou que manteñen relacións Galicia-Cabo Verde a diferentes niveis, directa ou indirectamente. Deste xeito, grazas a esta misión, temos un pouco máis de coñecemento sobre os vínculos que hai entre un e outro país, que supera os da cooperación ao desenvolvemento.

MISIÓN TÉCNICA A MOZAMBIQUE

Ademais das dúas misións aprobadas no Plan de actividades 2015, o Fondo Galego foi convidado a participar no 'Seminario de avaliación dos resultados e perspectivas do proxecto de mellora das capacidades de autoridades locais de Brasil e Mozambique como actores da cooperación descentralizada', convidado pola Rede Mundial de Cidades e Gobernos Locais e Rexionais. Organizouse entón unha misión técnica aproveitando a asistencia a este seminario para visitar as actuacións financiadas pola asociación municipalista na última década.

A misión técnica realizada entre o 2 e o 6 de marzo de 2015 tivo un dobre obxectivo:

- Participar no 'Seminario de avaliación dos resultados e perspectivas do proxecto de mellora das capacidades de autoridades locais de Brasil e Mozambique como actores da cooperación descentralizada' para recoller aprendizaxes desta cooperación municipalista entre Mozambique e Brasil, establecer contactos coas cámaras municipais mozambicanas e brasileiras e identificar e analizar unha posible entrada do Fondo Galego nunha hipotética segunda fase do proxecto.
- Visitar algúns dos principais proxectos e parceiros apoiados en Mozambique polo Fondo Galego ao longo da súa traxectoria.

O Fondo Galego participou nun seminario con autoridades locais brasileiras e mozambicanas

Desenvolvemento da axenda:

DATA	ACTIVIDADE
2/03	Reunión con Adane-Mozambique, parceiro local do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Mellora nas condicións educativas da escola e centro infantil Hitakula das Mahotas', financiado a través da convocatoria de proxectos no ano 2013.
3/03	Reunión coa OTC Aecid e visita a proxecto con Adane-Mozambique.
4 e 5/03	Asistencia ao 'Seminário de avaliação dos resultados e perspectivas do projeto de melhora das capacidades de autoridades locais de Brasil e Moçambique como atores da cooperação descentralizada' e xuntanza con representante da Associação Nacional dos Municípios de Moçambique (ANAMM) e o Frente Nacional de Prefeitos (Brasil), entre outros. Visita á embaixadora do Brasil en Mozambique, Ligia Maria Scherer.
6/03	Xuntanza co parceiro local Casa do Gaiato/Fundação Encontro e visita aos proxectos: Construción e equipamento do centro de atención infantil Massaca 1 (CI. 2001), Construción do centro de apoio de Mahanhane, distrito de Boane (CD. 2006)

A técnica do Fondo Galego tivo ademais a oportunidade de reunirse coa Associação Nacional dos Municípios de Moçambique, o Frente Nacional de Prefeitos, a Rede Mundial de Cidades e Governos Locais e Rexionais e a Rede de Mulleres Autárquicas Africanas.

A misión técnica a Mozambique tamén serviu para revitalizar a cooperación con este país lusófono, no que a **asociación de concellos e deputacións cofinanciou ata o momento oito proxectos de cooperación ao desenvolvemento**.

A técnica do Fondo Galego intercambiou impresións co profesorado e alumnado da escola e centro infantil Hitakula das Mahotas

A enfermeira galega María José Castro forma parte do equipo de coordinación da Fundação Encontro, creada a partir da Casa do Gaiato

COOPERACIÓN INDIRECTA

A convocatoria aberta para axentes galegos de cooperación do ano 2014 deu como resultado o financiamento de seis proxectos de ONGD galegas ou con presenza en Galicia: Amigos da Terra, Arquitectura sen Fronteiras, Enxeñería sen Fronteiras, Implicadas no Desenvolvemento, InteRed e Taller de Solidaridad. Nicaragua, Guatemala, Honduras, India e Perú son os países nos que se desenvolveron estes proxectos ao longo de 2015, aprobados para financiamento o 30 de setembro de 2014. Os sectores de actuación son: abastecemento e xestión de auga, fortalecemento da sociedade civil, xénero e turismo rural comunitario. Mais a nota común que une aos seis proxectos é o traballo feito en coordinación e colaboración coas autoridades municipais en terreo para promover o bo goberno, o fortalecemento das institucións locais e a participación democrática da cidadanía.

Os proxectos, iniciados nos últimos meses do 2014 ou a principios do 2015, deron remate neste mesmo ano.

O proxecto con Amigos da Terra incluíu a instalación de bioxardineiras para depurar as augas grises

A **ONGD Amigos da Terra** puxo en marcha en novembro de 2014 as actividades do proxecto **‘Incrementando a adecuada xestión da auga e o saneamento ambiental con enfoque de resiliencia ao cambio climático en cinco comunidades dos municipios de Somoto e San Lucas (Nicaragua)’**, cun orzamento total de 42.356,77€, dos que o Fondo Galego achegou 29.918,31€. O proxecto, executado da man da ONGD local Instituto de Promoción Humana-Somoto, tivo como meta facilitarlle o **acceso á auga potable a máis dun milleiro de persoas empobrecidas** en Nicaragua. Incluíu a instalación de **bioxardineiras**, a **rehabilitación de pozos**, a reforestación das fontes de auga ou capacitacións sobre a xestión do recurso hídrico e o saneamento ambiental. Preto de **180 familias foron beneficiadas** nunha zona que se acha en situación de pobreza extrema, onde reducir a contaminación da auga resulta clave para **minguar a incidencia de enfermidades** e na que a agricultura, que constitúe a principal fonte de ingresos, se ve gravemente **afectada pola seca**.

A intervención, programada inicialmente para 11 meses de execución, houbo de ser ampliada a 13 meses e medio, tras detectarse retrasos na execución dalgunhas actividades, motivados por causas alleas ao proxecto.

Se ben a actuación rematou no mes de decembro de 2015, as súas actividades complementáronse con dúas accións de sensibilización en Galicia vinculadas ao proxecto: un curso para dar a coñecer o tratamento biolóxico das augas residuais os días 16 e 17 de maio no Centro de Educación Ambiental As Corcerizas, situado no concello ourensán de Vilar de Barrio; e as Xornadas Técnicas de Fitodepuración ‘A depuración natural das augas residuais urbanas’, que tivo lugar o 29 de outubro no Concello de Moaña e que foi destinada, de balde, a **persoal técnico**

● **dos concellos, xestores de comunidades de montes e de instalacións** públicas e privadas, así como a profesionais dedicados á planificación do territorio (arquitectas, enxeñeiros, etc.), amais do público xeral.

O proxecto **'B'eljuj q'anil de Fortalecimiento dos procesos de desenvolvemento autónomo con especial incidencia na equidade de xénero de 16 comunidades do departamento de Retalhuleu, (Guatemala)'** da ONGD **Arquitectura sen Fronteiras**, ascendeu a 36.318,08€, dos que Fondo Galego achegou 28.442,50€. O proxecto, finalmente de 9 meses de execución tras a concesión dunha prórroga, deu seguimento á liña de Fortalecimiento Comunitario do Programa

'Oxlajuj Tz'ikin' impulsado pola Xunta de Galicia entre os anos 2008 e 2012 en 16 comunidades do Departamento de Retalhuleu, en Guatemala. Como parte do mesmo, impulsouse a creación de varias estruturas comunitarias para liderar os procesos de desenvolvemento das súas comunidades, de modo que estas tivesen un papel fundamental na toma de decisións sobre o seu desenvolvemento. O proxecto avogou por fortalecer as capacidades de xestión, produtividade e comercialización da cooperativa dedicada a materiais de construción B'eljuj Q'anil, na que os beneficios se invisten en necesidades comunitarias, co obxectivo de que se converta nunha ferramenta eficaz e sostible de xeración de fondos propios para o desenvolvemento das comunidades. Ao tempo, leváronse a cabo actividades para reactivar a **participación das mulleres**.

En Guatemala fortaleceuse unha cooperativa de materiais de construción con enfoque de xénero

Os obradoiros prácticos formaron parte das accións con Enxeñería sen Fronteiras en Honduras

A actividade de sensibilización en Galicia centrouse na temática da economía social de base comunitaria. A tal efecto, programáronse dúas accións conxuntas nos meses de abril e maio: unhas xornadas en cinco concellos onde participaron cooperativas galegas e a guatemalteca, e un foro de conclusións onde reflexionar sobre o feito de cooperar e cooperativizar, celebrado na Deputación da Coruña.

Enxeñería sen Fronteiras executou, de decembro de 2014 a outubro de 2015 o proxecto **'Fortalecimiento das capacidades locais para mellorar o acceso ao dereito a auga potable e saneamento a través da xestión integrada do recurso hídrico, nos 7 municipios da mancomunidad NAS-MAR (Honduras)'**. O proxecto xurdiu como

unha nova fase do programa 'Redución da vulnerabilidade en áreas empobrecidas, a través do acceso á auga potable, o saneamento e a xestión sostible dos recursos hídricos e do territorio con enfoque de cunca hidrográfica en El Salvador, Honduras e Nicaragua', financiado principalmente pola Aecid e a Xunta de Galicia desde o ano 2009 ata o 2012. ESF Galicia continuou as actividades no sector de auga e saneamento no municipio de Marcovia, como o proxecto 'Fortalecemento das capacidades de xestión dos recursos hídricos do persoal técnico da municipalidade de Marcovia (Honduras)', financiado xa no 2012 polo Fondo Galego. Neste caso, o presente proxecto traballou no fortalecemento de capacidades das institucións municipais na xestión de recursos hídricos. Capacitouse a persoal técnico dos sete concellos costeiros que conforman a Mancomunidade Nasmar **na metodoloxía para a realización dos plans** de xestión integral do recurso hídrico e tamén nas **ferramentas de software libre** necesarias, para non incorrer en gastos nin dependencias tecnolóxicas. A formación práctica levouse a cabo coa **recollida de datos** en varias comunidades da municipalidade de El Triunfo, identificada como a que máis carencias presentaba no abastecemento de auga e saneamento. Esta información foi tratada a través dun programa informático e da súa interpretación xurdiron **diferentes alternativas que se debateron coa veciñanza** para elaborar os correspondentes plans comunitarios, como fase previa á preparación do plan municipal.

Como actividade de sensibilización, realizáronse catro xornadas de concienciación noutras tantas localidades galegas durante o mes de outubro sobre a xestión da auga como dereito humano, presentando problemas globais a través de vínculos cos problemas locais.

A **ONGD Implicadas no Desenvolvemento** levou acabo, co apoio do Fondo Galego, o proxecto '**Módulo para a emancipación social e participación política das mulleres, dentro do programa para o empoderamento das mulleres II (India)**', cun total de 6736,80€.

No ano 2012, o primeiro módulo do proxecto foi financiado polo Fondo Galego de Cooperación para afondar no tema da participación política das mulleres e promovela dunha forma holística en 15 suburbios da cidade. Ante os positivos resultados desta intervención na zona urbana e para evitar crear unha fenda entre as beneficiarias rurais e urbanas do programa, replicouse a intervención na zona rural, máis en concreto en cinco aldeas xa inseridas na actuación e en cinco aldeas nas que se comezou a traballar en 2014 desde o mesmo marco. Este proxecto tivo por obxecto contribuír ao aumento da participación social e política das mulleres da zona rural do distrito de Tiruchirapalli.

A través da metodoloxía que emprega Implicadas no Desenvolvemento en todos os seus proxectos, os grupos de axuda mutua, traballouse a autoestima das 1.500 mulleres integrantes dos mesmos, ademais de ser unha ferramenta indiscutible para acadar o seu empoderamento económico e social. Outras actividades complementarias incidiron na redución das barreiras da participación social e política das mulleres, promovendo unha contorna de maior equidade de xénero, e no incremento da información e formación das mulleres sobre o marco político.

O teatro forma parte das técnicas para sensibilizar sobre a participación das mulleres na India

‘Participación de mulleres quechuas e aimaras na mellora da ruta de atención da violencia familiar e sexual na Rexión de Puno (Perú)’ foi o proxecto desenvolvido pola **ONGD InteRed xunto co seu parceiro local, o Movimiento Manuela Ramos**. Cun custe total de 67.205,09€, o Fondo Galego achegou 29.526,69€.

Co fin de promover o dereito das mulleres a unha vida sen violencia, a iniciativa baseouse en dous piares. Por unha parte, **formar a 60 lideresas de 18 organizacións** no coñecemento dos seus dereitos e da cultura patriarcal para que vivían e incidan no correcto funcionamento da ruta de atención. Doutra banda, **sensibilizar aos operadores policiais, xudiciais e fiscais** involucrados nese itinerario para que se respecten os dereitos das vítimas e se aplique a xustiza pertinente. Para conseguilo, realizouse unha **campaña a través dos medios** de comunicación, complementada con actividades como feiras, marchas e festivos. Os estudos revelan que o **46% das mulleres da rexión de Puno teñen sufrido agresións físicas** por parte da súa parella e ata un 80% experimentou situacións de control e violencia verbal, prácticas que a miúdo se naturalizan como parte da vida cotiá. As mulleres an-

En Perú traballouse canda InteRed para mellorar o itinerario de atención ás vítimas de violencia familiar e sexual

dinas padecen ao longo do proceso estas e outras formas de **discriminación que as ‘revitimiza’**, nun contexto de tolerancia coa problemática da violencia de xénero tanto desde as instancias institucionais como desde a sociedade civil. A isto súmase unha contorna na que **a pobreza chega ao 56%** no eido rural, os índices de escolarización das rapazas son baixos e dáse unha maternidade temperá, moitas veces por casos de violación.

Poñer en contacto a realidade das mulleres peruanas coas galegas foi o principal obxectivo das citas para calcetar que InteRed organizou en Santiago de Compostela nos meses de abril, maio e xuño. Ao tempo que se reflexionaba **sobre os dereitos das mulleres**, as participantes elaboraban unha obra colectiva coa que se cubriu a escultura da leiteira na Alameda compostelá.

O proxecto **‘Fortalecemento das capacidades de prestación de servizos turísticos e da autosuficiencia financeira do Centro de Educación Alternativa Rural Telpochcallí (Totogalpa-Nicaragua)’** da **ONGD Taller de Solidaridad**, contou cunha achega do Fondo Galego de 29.461,42€. A concentración dos atractivos turísticos do municipio de Totogalpa, a existencia do canón de Somoto, Cacaúlí, e a proximidade do Centro de Educación Alternativa Rural (CEAR) Telpochcallí a estes enclaves, favorecen a explotación sostible dos recursos e atractivos turísticos do municipio. O presente proxecto tratou de pór en valor todos estes recursos naturais e sociais para potenciar o turismo rural comunitario no municipio de Totogalpa. A proposta centrouse no fortalecemento do CEAR Telpochcallí para lograr, a través do mesmo, promocionar e posicionar Totogalpa como destino turístico. Con este

proxecto contribuíuse á mellora da produción de bens e servizos e a incrementar os ingresos e a sustentabilidade financeira do CEAR, así como ao seu funcionamento e autonomía. Mais, sobre todo, potenciouse o desenvolvemento e posicionamento de Totogalpa como destino, a chegada de visitantes e os beneficios económicos que se xeran para o importante sector rural campesiño implicado e asentado nas zonas de atractivo turístico.

A actividade de sensibilización consistiu na elaboración dunha exposición fotográfica sobre o proxecto, que visitará catro concellos galegos no ano 2016.

AXUDAS DE EMERXENCIA

En 2015 realizouse unha nova doazón por valor de 10.000€ á Axencia das Nacións Unidas para as Refuxiadas de Palestina (UNRWA), co fin de dar continuidade ao apoio psicosocial á poboación de Gaza tras os bombardeos do verán de 2014. Con esta achega financiouse o **tratamento psicolóxico de 33 nenos e nenos durante un ano**, alén de apoiar terapias grupais e outro tipo de actividades sobre saúde mental comunitaria.

Hiperactividade, déficit de atención, impulsividade e condutas antisociais son algúns dos problemas máis comúns detectados entre a poboación infantil que durante 50 días sufriu ataques continuados, mesmo ás escolas da ONU, sen que a comunidade internacional reaccionara. A **perda de familiares e a destrución dos seus fogares**, engadidas ao xa habitual contexto de violencia, xerou nas nenas e nenos comportamentos coma un incremento da agresividade, pesadelos, problemas de alimentación e aprendizaxe, sensación de inseguridade, desconfianza, non xogar ou obsesionarse con xogos de guerra, illarse das persoas adultas ou aferrarse a elas. Uns traumas que resulta fundamental tratar a través de xogos terapéuticos, terapias de relaxación, meditación, expresión artística ou contacontos.

Xogos, expresión artística e contacontos inclúense nas terapias coas nenas e nenos de Gaza. FOTO: UNRWA

A exposición aos bombardeos, sumada ao **desemprego, a pobreza, e as restricións** impostas polo bloqueo de Israel, predispoñen á poboación de Gaza á ansiedade, a depresión e as desordes no comportamento.

4

SENSIBILIZACIÓN

Como sinal de identidade do proxecto do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, a sensibilización social ao redor da pertinencia da cooperación ao desenvolvemento e os desequilibrios estruturais Norte-Sur son obxectivo estatutario da nosa asociación. Á súa vez, as actividades de sensibilización son a ferramenta que permite ao Fondo Galego proxectarse e facerse presente no país, achegándonos directamente a milleiros de cidadás e cidadáns por medio de innumerables actividades como exposicións, contacontos, espectáculos teatrais, ciclos de cine, cursos de formación, concursos, obradoiros, foros de análise e debate, así como pola pertinencia do programa de voluntariado internacional Vacacións con Traballo.

Neste sentido, o Plan anual 2015 **'10 Anos de Vacacións con Traballo'** estivo directamente relacionado coa realización dunha serie de actividades en torno a este programa de voluntariado. Así, destacan a ampliación de persoal participante para a convocatoria 2015 a seis prazas, a realización do Encontro de participantes 2006-2015 e o foco central das X Xornadas Anuais de Cooperación, que neste exercicio se centraron na reflexión sobre este programa tras unha década de andaina, actividade que contou igualmente cunha delegación exterior proveniente de Cabo Verde.

Con todo, 2015 non estivo exclusivamente concentrado na promoción e reflexión do programa Vacacións con Traballo. Os encontros dixitais #Alén2015 proseguiron a súa andaina, tomando en conta o remate dos Obxectivos do Milenio (ODM) e a asunción dunha axenda post 2015 orientada cara os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) para 2030. Os trece Ciclos de Cine con Fondo e as cinco exposicións itinerantes ('A paz, cuestión de Fondo', 'Imaxes con

Fondo', 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade', Os Obxectivos do Milenio 2000-2015 e 'Influir no global desde o local') tamén continuaron circulando, engadíndose unha mostra máis ('Nicaragua. O futuro') nacida do concurso fotográfico Imaxes con Fondo 2014, e que foi inaugurada en decembro de 2015 no marco das X Xornadas Anuais de Cooperación. Neste ano non se convocou unha nova edición deste concurso fotográfico, actividade que corresponderá continuar no Plan 2016.

No eido orzamentario, nun contexto de crise económica e de reestruturación abrupta do financiamento do Fondo Galego, así como de cuestionamento institucional da cooperación descentralizada, o labor de difusión sobre a nosa utilidade e sentido cobrou especial relevancia e pertinencia, tanto diante dos nosos socios como perante a cidadanía á que representan.

Representantes da Comisión Executiva inauguraron as X Xornadas Anuais de Cooperación

Neste senso, o Plan 2015 continuou contando co financiamento por parte da Xunta de Galicia xa anteriormente avalado en 2014, tras a sinatura dun convenio de colaboración valorado en 40.000 euros.

Cómpre destacar o traballo das técnicas e técnicos que, por medio dun mecanismo propio de traballo en rede, a Rede Municipalista Solidaria (RMS), foron quen de introducir na axenda local a razón de ser do Fondo Galego de Cooperación, en particular aquelas cuestións relativas á defensa e promoción dos Dereitos Humanos universais desde o local e a reivindicación dun sistema galego de cooperación.

REDES MUNICIPALISTAS SOLIDARIAS

Durante o mes de novembro de 2015, o Fondo Galego de Cooperación retomou a celebración das Redes Municipalistas Solidarias (RMS) como mecanismo de fortalecemento institucional do labor do Fondo Galego de Cooperación, así como de información e difusión das súas actividades entre as 88 entidades socias, contando co financiamento da Xunta de Galicia a través do Plan anual 2015 '10 anos de Vacacións con Traballo'.

Realizáronse un total de seis xuntanzas, repartidas xeograficamente nas catro provincias galegas: dúas na Coruña, dúas en Pontevedra e unha en Lugo e Ourense, respectivamente. O itinerario relativo ás RMS 2015 foi o seguinte:

- 17/11/15 RMS no **Concello de Nigrán**. Salón de Actos. 12h.
- 18/11/15 RMS no **Concello de Ames**. Pazo da Peregrina (Bertamiráns) 12h.
- 19/11/15 RMS no **Concello de Caldas de Reis**. Salón de Plenos do Concello. 12h.
- 23/11/15 RMS no **Concello de Cartelle**. Auditorio (Outomuro) 12h.
- 24/11/15 RMS no **Concello de Monforte de Lemos**. Centro Cívico de Monforte. 12h.
- 27/11/15 RMS na **Deputación da Coruña**. Sala Juanjo Gallo. 12h.

A listaxe de asistencia en cada unha destas xuntanzas revela que acudiron un total de 47 persoas entre representantes políticas/os e técnicas/os das entidades socias, que foron en total 28 concellos e unha deputación, correspondendo así ao 32,95% das 88 administracións locais e provinciais integradas no Fondo Galego. A participación repartiuse en 14 socios da provincia da Coruña (A Coruña, Santiago de Compostela, Ames, Boiro, Teo, Riveira, Cabanas, Cambre, Fene, Arteixo, Laxe, Bergondo, San Sadurniño e Narón), dous de Lugo (Burela e Monforte de Lemos), tres de Ourense (Ourense, San Cibrao das Viñas e O Barco de Valdeorras) e dez de Pontevedra (Nigrán, Redondela, Gondomar, A Guarda, Pontevedra, Caldas de Reis, Soutomaior, Moraña, Moaña, Cuntis).

A orde do día estruturouse en:

- Benvinda e introdución ao Fondo Galego.
- Estados dos proxectos de cooperación ao desenvolvemento impulsados polo Fondo Galego.
- Estado de execución do Plan de Sensibilización 2015.
- Plan de Comunicación e servizo de comunicación para os socios.
- Busca e deseño de novas actividades de sensibilización.
- Rogos, preguntas e suxestións.

Ao final de cada xuntanza deixouse un tempo para a realización, por parte de cada un dos 29 asistentes, dunha serie de enquisas sobre o grao de coñecemento das actividades de sensibilización e as suxestións en torno ás accións que se poden

As técnicas e técnicos da Rede Municipalista Solidaria mobilizan as actividades de sensibilización

realizar, entre as que destacaron por orde de preferencias os contacontos, Vacacións con Traballo, as exposicións, as actividades relacionadas cos proxectos de cooperación, os ciclos de cine (propondo un convenio de colaboración coa SGAE para a proxección de películas) e o servizo de comunicación.

A modo de conclusión, quedou reflectida a importancia da realización das RMS como soporte institucional de difusión das actividades do Fondo Galego de Cooperación, un aspecto esencialmente relevante no contexto político acaecido en 2015 tras a celebración das eleccións municipais en maio e o feito de que algúns dos responsables políticos e técnicos asistentes a estas RMS era a primeira vez que o facían. Noutro apartado, foi recorrente a insistencia por parte das e dos asistentes de maior información sobre cal será o papel do Fondo Galego de Cooperación ante a eventualidade de recepción en Galicia das cotas de persoas refuxiadas asignadas pola Unión Europea ao Estado español, en particular na eventual concreción de labores de colaboración e organización coa Xunta de Galicia e a Fegamp.

ENCONTROS DIXITAIS #ALÉN 2015

Dándolle continuidade ás ciberconversas do ano anterior, os encontros dixitais #Alén2015 enfocáronse en temáticas relativas á ampliación dos Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio (ODM) máis alá de 2015, reflexionando sobre os seus avances, dificultades e retos para este novo ciclo que se abre ata 2030.

Dende o Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade convocouse a diversas expertas e expertos sobre as distintas temáticas dos ODM, baixo o epígrafe #Alén2015, co obxectivo de debater sobre a futura axenda da axuda internacional.

Os encontros dixitais desenvóléronse os últimos xoves de cada mes, con horarios estipulados entre as 16:30 e as 19 horas. Durante os dez días previos, divulgáronse tanto por medio dunha comunicación convencional como coa difusión de recursos ao respecto da temática e o protagonista de cada un, na procura non só de maximizar o alcance, senón tamén de xerar contidos de interese.

Os encontros dixitais #Alén2015 foron:

- 26/02/15 Encontro dixital con Xosé María Torres (Farmamundi) sobre o acceso aos medicamentos #EncontroFarmamundi
- 25/03/15 Encontro dixital con Xosé Cuns (EAPN Galicia) sobre pobreza #EncontroPobreza
- 30/04/15 Encontro dixital con Daniel G. Palau (Fondo Galego) sobre cooperación municipalista #EncontroFondo
- 28/05/15 Encontro dixital co xornalista Xavier Aldekoa sobre África #EncontroAldekoa
- 18/06/15 Encontro dixital co filólogo e escritor Moncho Iglesias Míguez sobre Palestina #EncontroPalestina
- 29/07/15 Encontro dixital coa investigadora Natalia Millán sobre coherencia de políticas e Dereitos Humanos #EncontroP2015ymas

Chema Caballero, coautor do blog 'África no es un país', protagonizou o encontro de setembro

A antropóloga social Luzia Oca respondeu en outubro ás dúbidas sobre a comunidade caboverdiana en Galicia

- 28/09/15 Encontro dixital con Chema Caballero (ONG DYES) sobre África #EncontroCaballero
- 27/10/15 Encontro dixital coa antropóloga Luzia Oca sobre a comunidade caboverdiana en Galicia #EncontroOca
- 27/11/15 Encontro dixital con Iolanda Fresnillo (Tot Raval) sobre Haití #EncontroFresnillo
- 27/12/15 Encontro dixital con Xavier Longan (Campaña do Milenio) sobre ODM e ODS.

As conversas transcritas e dispoñibles ao público en galego atópanse centralizadas na ligazón <http://www.fondogalego.org/web/node/1918>

X EDICIÓN DE VACACIÓNS CON TRABALLO

Na súa X edición, estipulada dentro do Plan 2015 cofinanciado pola Xunta de Galicia, o programa de voluntariado Vacacións con Traballo ampliou neste 2015 a súa capacidade, posibilitando a viaxe ao Sur dun total de seis traballadoras/es de administracións locais asociadas ao Fondo Galego, para realizar labores e transferir coñecementos que puidesen resultar de utilidade ás entidades parceiras sobre o terreo. Nesta ocasión, contouse ademais coa participación dunha empregada do Concello de Bergondo, Mónica Mourín, que se autofinanciou a misión a Nicaragua.

A convocatoria abriuse o 24 de abril de 2015, coa necesidade de que as persoas candidatas tiveran o aval das/dos representantes políticas/os nos seus concellos ou deputacións e coa participación en proxectos que o Fondo Galego estaba a cofinanciar nese momento: ao INPRHU-Somoto en Nicaragua, nunha iniciativa vinculada ao **turismo comunitario rural** na localidade de Palmira, e ás Cámaras Municipais de Ribeira Grande de Santiago e de Santa Cruz en Cabo Verde, para colaborar en accións de **rexistro financeiro, de funcionariado e xestión bibliotecaria** e de apoio á **cooperativa de mulleres Sulada**.

Ata o 12 de maio estivo aberto o prazo de recepción de solicitudes para a convocatoria, dirixida a todas aquelas empregadas e empregados das deputacións e concellos socios do Fondo Galego interesados en participar neste programa de voluntariado. O 22 de maio publicouse a resolución das prazas das

Vacacións con Traballo 2015 na páxina web e redes sociais do Fondo Galego. A decisión tamén lles foi comunicada de maneira específica ás persoas titulares e suplentes das distintas prazas convocadas, ao igual que á Rede Municipalista Solidaria.

As persoas seleccionadas para Vacacións con Traballo 2015 foron:

Prazas en Nicaragua: INPRHU-Somoto.

Titulares: Serezábel Rodríguez (Concello de Bergondo) e Belén Gómez (Concello de Monforte de Lemos)

Prazas en Cabo Verde:

Cámara Municipal de Ribeira Grande de Santiago.

Titulares: Ana Piñeiro (Concello de Rianxo) e Rubén López (Concello da Pobra do Caramiñal)

Cámara Municipal de Santa Cruz.

Titulares: Ana Ferradáns (Concello da Estrada) e María José Villar (Concello de Redondela)

As viaxes desenvolvéronse durante o mes de outubro.

Ambas as dúas experiencias transmitíronse desde terreo a través do blog das Vacacións con Traballo, que centraliza toda a información do programa: vacacionscontraballo.wordpress.com.

Unha vez rematadas as viaxes, entre o 1 de outubro e o 2 de novembro realizáronse os encontros persoais co voluntariado participante dos Concellos de Bergondo, Monforte de Lemos, Redondela, A Pobra do Caramiña, Rianxo e A Estrada na sede da Secretaría do Fondo Galego, no Centro Cívico Sur (Concello de Pontevedra), a fin de avaliar as impresións da estada e dos proxectos que alí se levan a cabo.

Cómpre igualmente considerar que o 19 de xuño realizouse no Centro Cívico Sur, o **II Encontro de Participantes de Vacacións con Traballo 2006-2015**, igualmente contemplado no Plan anual 2015 asinado coa Xunta de Galicia, e que contou coa participación de aproximadamente 30 voluntarias/os que ao longo dunha década participaron neste programa en Nicaragua, Cabo Verde, Perú e Cuba.

Do mesmo xeito, en abril de 2015 publicouse o **caderno dixital 'Vacacións con Traballo: Experiencias Solidarias 2014'**,

Serezábel Rodríguez, Belén Gómez e Mónica Mourín nun obradoiro de artesanía en Nicaragua

Rubén López chegou en Cabo Verde os seus coñecementos en administración financeira

Ana Piñeiro, colaborando co persoal da Cámara Municipal de Ribeira Grande

María José Villar (arriba) e Ana Ferradans (abaixo) en Santa Cruz

que deu a coñecer os testemuños das dúas técnicas municipais que no 2014 participaron neste **programa de voluntariado en países do Sur**. Foron os casos de Estela Iglesias, técnica de Comunicación e Turismo no Concello de Allariz, e Emma Teixeira, técnica de Orientación Laboral no Concello de Pontevedra, que relataron nas súas páxinas as estadias en Nicaragua e Cabo Verde, respectivamente.

Ambas as dúas **colaboraron durante un mes nos proxectos** apoiados en terreo polo Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade para fomentar alternativas económicas. Estela Iglesias, no marco da iniciativa para promover o turismo sostenible e, Emma Teixeira, reforzando á cooperativa de mulleres Sulada no eido da igualdade de xénero. No entanto, alén de prestar o seu asesoramento e intercambiar coñecementos, ta-

Participantes nas distintas edicións de Vacacións con Traballo déronse cita en Pontevedra

mén tiñan a misión de **concienciar sobre esas e outras realidades** a través do blog e do caderno publicado.

A xira 'Ti tamén contas' percorreu 24 concellos ao longo do ano 2015

XIRA DA TROPA DE TRAPO 2015: 'TI TAMÉN CONTAS'

Logo dos éxitos dos contacontos da Tropa de Trapo desde 2010, o Fondo Galego apostou por volver organizar unha nova xira con 24 actuacións, actividade contemplada no Plan anual 2015 asinado coa Xunta de Galicia. Durante ese exercicio, as entidades socias tiveron a posibilidade de solicitar un espectáculo dirixido a un público diverso (infantil, adolescente ou adulto) chamado 'Ti tamén contas', no que destacan pezas como 'Antía, Wamba e o regato pequeno' e 'Contos coas mans abertas'.

Paralelamente, tratouse de facer coincidir algunha das representacións con outras actividades paralelas (RMS, Visitas ao Norte, inauguración de exposicións, videofóruns...), para que o agregado reforsase a actividade e os impactos sociais e mediáticos da mesma.

Despois de abrir o prazo de solicitude no mes de febreiro, e tras recibir máis de trinta demandas por parte dos concellos socios, a Comisión Executiva do Fondo Galego de Cooperación resolveu que entidades socias recibirían a xira 2015 da Tropa de Trapo.

A Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas' desenvolveuse co seguinte itinerario:

- 17/03/15 **Concello de Carballo**. Pazo da Cultura. Formato Infantil. 10:30h.
- 25/03/15 **Concello de Laxe**. CPI Cabo da Area. Formato infantil. 10:30h.
- 10/04/15 **Concello de Culleredo**. Universidade Laboral-IES Cruceiro Baleares. Formato infantil.
- 17/04/15 **Concello de Sandiás**. Formato adulto. Casa da Cultura. 18h.
- 21/04/15 **Concello de Pontecesures**. Formato adultos. IES de Pontecesures. 12h.
- 23/04/15 **Concello de Moraña**. Formato infantil. Casa da Cultura. 18h.
- 24/04/15 **Concello da Laracha**. Formato infantil. Casa da Cultura. 18h.
- 25/04/15 **Concello de Ourense**. Formato infantil. Centro Cívico A Ponte. 11h.
- 12/05/15 **Concello de Cabanas**. Formato infantil. CPI Eladía Mariño.
- 15/05/15 **Concello de Porto do Son**. Formato adulto. IES Porto do Son. 12h.
- 17/05/15 **Concello de Cuntis**. Formato infantil. Auditorio. 11h.
- 17/05/15 **Concello de Tomiño**. Formato infantil. Praza do Seixo. 12h.
- 20/10/15 **Concello de Malpica de Bergantiños**. Formato infantil. Auditorio do Centro Cívico de Malpica. 10:30h.
- 21/10/15 **Concello de Mondoñedo**. Formato adolescentes. IES San Rosendo. 10:20h. 4º ESO e 1º BAC.
- 05/11/15 **Concello do Barco de Valdeorras**. Teatro Lauro Olmo, cos colexios do concello.
- 06/11/15 **Concello de Bergondo**. Centro Social A Senra. 11:15h. 2º e 3º ciclo do CEIP Cruz de Sar.
- 19/11/15 **Concello de Oleiros**. Formato infantil. Biblioteca Central (Perillo). 18:30h.
- 03/12/15 **Concello de Pontevedra**. Formato: 'Contos coas Mans Abertas'. Casa das Campás. 12:30h. No marco das X Xornadas Anuais de Cooperación.
- 10/12/15 **Concello de Poio**. Formato infantil. CEIP Isidora Riestra. 12h. 5º e 6º cursos.
- 11/12/15 **Concello de Fene**. Formato adulto. Círculo Cultural Recreativo e Deportivo Perlío.
- 17/12/15 **Concello de Burela**. Formato infantil. Casa da Cultura. 12:30h.

- 22/12/15 **Concello de Arteixo**. Formato adolescente. Centro Sociocultural de Meicende. 11:30h.
- 23/12/15 **Concello de Vilar de Santos**. Formato infantil. Salón de actos do Concello. 17h.
- 26/12/15 **Concello de Corcubión**. Formato infantil. Casa da Cultura. 17h.

Centos de rapazas e rapaces gozaron das historias da Tropa de Trapo nas catro provincias

Tras 24 funcións e segundo as fichas de avaliación da actividade recibidas, despréndese que máis de **3.000 persoas viron os espectáculos** da Xira 2015 da Tropa de Trapo, cunha valoración de moi alta satisfacción.

EXPOSICIÓNS E RECURSOS EDUCATIVOS ITINERANTES DO FONDO GALEGO

Durante 2015, e dentro do Plan anual asinado coa Xunta de Galicia, o Fondo Galego de Cooperación difundiu entre as diversas entidades socias as cinco exposicións itinerantes nadas dos Plans de Sensibilización cofinanciadas polo goberno autonómico, así como aquelas outras non financiadas pola Xunta ('Galicia-Cabo Verde: Unha irmandade', creada en 2013), canda as ferramentas educativas que as acompañan, en particular as unidades didácticas. A divulgación destas exposicións serviu asemade para reforzar outras actividades, como actuacións de teatro, contacontos e os ciclos de cinema solidario.

Compre ademais apuntar que a exposición '**Os Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio 2000-2015**' foi finalmente **retirada**, tras amosarse no Centro Cívico 'A Cuña' do Concello de Ourense durante todo 2015, tendo en conta o remate temporal da temática relativa aos ODM e a asunción do ciclo post 2015, cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS), ata 2030.

Alumnado do CPI de San Sadurniño traballou sobre a exposición 'A paz cuestión de Fondo'

Do mesmo xeito, tamén a exposición '**A paz cuestión de Fondo**' foi **temporalmente retirada**, dado o desgaste dos materiais, logo de ser acollida durante 2015 por diversas entidades socias.

Itinerario de 'A paz cuestión de Fondo'

- 16/01/15 a 04/02/15 **Concello de Sada**. IES O Mosteirón.
- 01/10/15 a 16/10/15 **Concello de San Sadurniño**. CPI Escola de Secundaria.
- 17/10/15 a 30/10/15 **Concello de San Sadurniño**. Casa da Cultura.
- 05/11/15 a 01/12/15 **Concello da Xove**. Sala de exposicións do Concello.
- 01/10/15 a 31/10/15 **Concello de Fene**. CPI A Xunqueira, IES Fene, Colexio Jorge Juan.
- 09/12/15 a 08/01/16 **Concello da Guarda**. Casa do Concello.

Itinerario de 'Influír no global desde o local'

- 01/01/15 a 31/01/15 **Concello de Fene.** CPI A Xunqueira.
- 23/03/15 a 27/03/15 **Concello de Rianxo.** IES Félix Muriel.
- 20/04/15 a 27/04/15 **Concello de Riveira.** Novo Mercado Municipal, con motivo da Feira de Educación 2015.

A mostra 'Influír no global desde o local' visitou tres concellos, entre eles o de Fene

Itinerario de 'Imaxes con Fondo'

- 23/03/15 a 27/03/15 **Concello de Rianxo.** IES Félix Muriel.
- 15/04/15 a 15/05/15 **Concello de Cabanas.** Arquivo do Concello.
- 15/12/15 a 31/12/15 **Concello de Rodeiro.** Salón de actos do Centro Cultural 'Manuel Lamazares'.

Itinerario de 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade'

- 21/01/15 a 22/02/15 **Concello de Redondela.** Multiusos da Xunqueira.
- 01/03/15 a 01/04/15 **Concello da Guarda.** Casa do Concello.
- 01/04/15 a 30/04/15 **Concello de Nigrán.** Casa do Concello.
- 01/05/15 a 31/05/15 **Concello de Gondomar.** Auditorio Municipal.
- 25/05/15 a 06/06/15 **Concello de Narón.** Biblioteca Municipal.
- 22/06/15 a 15/09/15 **Concello da Laracha.** Casa do Concello.

As fotografías realizadas por Rober Amado en Cabo Verde expuxéronse na Guarda e outras cinco vilas

Concluímós que un total de **16 entidades sociais acolleron exposicións** propias do Fondo Galego, cun público estimado de **500 persoas** en función das fichas de avaliación das actividades.

Paralelamente, o Fondo Galego de Cooperación recibiu en 2015 dúas novas exposicións: 'Nicaragua. O futuro' e 'Nenas e nenos soldados', as cales serán difundidas entre as entidades sociais a partir de 2016.

A primeira exposición, '**Nicaragua. O futuro**', é autoría do fotógrafo vigués Felipe Carnotto, que entre o 2 de xuño e o 6 de xullo de 2015 viaxou a Nicaragua como gañador do concurso Imaxes con Fondo II, organizado polo Fondo Galego. Duran-

O alcalde e concelleiras de Rodeiro apreciaron as 'Imaxes con Fondo' exhibidas no Centro Cultural

te a súa estadía, o fotoxornalista visitou os diversos proxectos apoiados desde 2003 co Instituto de Promoción Humana-Somoto, no Departamento de Madriz, principalmente en materia de turismo sostible, autoconstrución de vivendas, formación agropecuaria, abastecemento de auga ou empoderamento das mulleres.

Felipe Carnotto coa directora do Inprhu, Gladys Cáceres, e a secretaria do Fondo Galego, en Nicaragua

O resultado é unha mostra na que o autor ofrece unha perspectiva en chave persoal sobre a vida cotiá, as paisaxes, as problemáticas, os soños e as esperanzas das e dos nicaraguanos. **A exposición, financiada e promovida polo Fondo Galego a través do Plan anual 2015 asinado coa Xunta de Galicia**, inaugurouse o 3 de decembro na Casa das

As imaxes da exposición 'Nicaragua. O futuro' reflicten a vida cotiá no país centroamericano

Campás, con motivo das X Xornadas Anuais de Cooperación organizadas en Pontevedra. As imaxes amosaranse a partir de 2016 en diversos concellos socios do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade.

Felipe Carnotto é licenciado en Comunicación Audiovisual pola Universidade Pontificia de Salamanca. Posúe unha prolífica proxección profesional, na que destacan galardóns coma un posto de honra no IPA Awards, e traballos publicados en xornais como o alemán 'Der Spiegel' e os británicos 'Financial Times' e 'The Guardian', alén de 'El País', 'ABC' ou a revista 'Luzes', entre outros. Conta igualmente coa bitácora www.felipecarnotto.com/blog.

A exposición 'As nenas e nenos soldados' amosa 14 debuxos do artista senegalés Momar Badiane

A segunda exposición, **'As nenas e nenos soldados'**, foi realizada por Momar Badiane, pintor, escenógrafo, deseñador gráfico e debuxante nacido no barrio de pescadores Yoff Tonghor, a 15km da capital de Senegal, Dakar. A través da súa exposición, Badiane denuncia unha das prácticas máis inhumanas que existen dentro dos conflitos armados, principalmente dende a súa óptica africana.

CICLOS DE CINE CON FONDO

Na web do Fondo Galego están dispoñibles **13 ciclos de cine temáticos** organizados en base aos recursos dispoñibles, logo dun traballo acumulado en canto á definición do arquivo filmográfico que se artellou por medio da colabo-

ración entre a Xunta de Galicia e o Fondo Galego nos últimos tres lustros.

Sandiás foi un dos municipios que acolleu o Ciclo de Cine con Fondo 'Educando á infancia en valores'

Os Ciclos

de Cine con Fondo están a disposición das entidades socias e son especialmente acaídos para visibilizar os días referenciais do calendario internacional que promoven as Nacións Unidas ou tamén para combinar con outras actividades de sensibilización que oferta o Fondo Galego.

Durante o 2015 celebráronse os seguintes Ciclos de Cine con Fondo:

- 04/01/15 **Concello da Laracha**. Casa da Cultura. Ciclo 'Educando á infancia en valores'. Proxección das películas 'Happy Feet' ás 17:30h e 'James e o pexego xigante' ás 12h.
- 07/03/15 **Concello de Redondela**. Círculo Cultural de Cesantes. Ciclo 'Desestruturemos os roles de xénero II'. Proxección da película 'Clara Campoamor, la mujer olvidada' ás 18h, no marco da actividade 'Delegar dentro para gañar espazos fóra'.
- 08/04/15 **Concello de Carballo**. Biblioteca Municipal Rego da Balsa. Ciclo 'Mellora o mundo se melloramos nós'. Proxección da película 'Charlie e a fábrica de chocolate' ás 19h.
- 22/04/15 **Concello de Carballo**. Biblioteca Municipal Rego da Balsa. Ciclo 'Mellora o mundo se melloramos nós'. Proxección da película 'Buda explotou por vergoña' ás 19h.

- 27/05/15 **Concello de Carballo**. Biblioteca Municipal Rego da Balsa. Ciclo 'Educando á Infancia en Valores'. Proxección da película 'Azur e Asmar' ás 19h.
- 30/06/15 a 04/08/15 **Deputación de Lugo**. Salón de actos. Martes de Cine Social, ás 20h.
- 04/11/15 a 27/11/15 **Concello de Sandiás**. Casa da Cultura. Ciclo 'Educando á infancia en valores'. Proxección das películas 'Kirikú y las bestias salvajes', 'Historia de una Gaviota', 'Happy Feet', 'James y el melocotón gigante'.
- 04/11/15 a 27/11/15 **Concello de Sandiás**. Casa da Cultura. Ciclo 'Mellora o mundo se melloramos nós'. Proxección das películas 'Binta y la gran idea', 'La bicicleta verde' e 'Los chicos del coro'.
- 21/12/15 ao 29/12/15 **Concello de Rodeiro**. Centro Cultural 'Manuel Lamazares'. Ciclo 'Educando á infancia en valores' Proxección das películas: 'Kirikú y las bestias salvajes', 'Historia de una gaviota', 'Happy Feet', 'James y el melocotón gigante'.

Un total de **7 entidades socias organizaron proxeccións** cos recursos do VideoFondo, realizándose ciclos nos que participaron aproximadamente **500 persoas**, con valoracións altas e moi altas.

X XORNADAS DE COOPERACIÓN 'VACACIÓNS CON TRABAJO. UNHA DÉCADA DE COOPERACIÓN DENDE O LOCAL'

O Fondo Galego estableceu como un dos seus obxectivos estatutarios ser motor de formación, debate, e punto de encontro entre todas aquelas persoas e entidades interesadas no sector da cooperación internacional galega. A historia da asociación deixa tras de si decenas de actividades articuladas en base a este obxectivo, mais se algún foro destaca pola súa pluralidade son as Xornadas Anuais, que durante o ano 2015 chegaron á décima edición.

O título das X Xornadas Anuais de Cooperación foi 'Vacacións con Traballo. Unha década de cooperación dende o local', e coincidiu co décimo aniversario do programa de voluntariado Vacacións con Traballo, actividade igualmente financiada pola Xunta de Galicia a través do Plan anual 2015. Neste sentido, as

xornadas tiveron unha representación internacional, especificamente dos nosos parceiros en Cabo Verde, país considerado como estratéxicamente prioritario para os proxectos do Fondo Galego de Cooperación.

Baixo unha modalidade de mesas redondas, contando cun moderador e varias/os convidadas/os, así como cunha diversidade de temáticas enfocadas no noso programa de voluntariado internacional, o evento permitiu ampliar perspectivas a través de novas fórmulas de implicación para o tecido de funcionarios públicos, razón pola que se contou coa presenza de representantes do sector sindical responsables da área de

función pública local, destacando entre eles a Confederación Intersindical Galega (CIG) e a Central Sindical Independente e de Funcionarios (CSI-F).

María López, Jorge Duarte e Ana Ferradáns compartiron a súa inesquecible experiencia no Sur

Así mesmo, contouse

coa experiencia de participantes en edicións anteriores de Vacacións con Traballo en Nicaragua, Cabo Verde e Cuba, así como de representantes directos dende Cabo Verde, neste caso das cámaras municipais de Ribeira Grande de Santiago e de Santa Cruz, e mais da Associação Nacional de Municípios Caboverdianos (ANMCV). Xa no marco estatal, houbo tamén

Representantes sindicais abordaron fórmulas para a participación da administración local en proxectos

Nuria Morán, do Fondo Extremeño, presentou o programa Voluntari@s Expert@s

participación doutras experiencias similares de voluntariado internacional, neste caso do Fondo Extremeño Local de Cooperación para el Desarrollo (Felcode).

As Xornadas realizáronse o 3 de decembro na Casa das Campás (Pontevedra), pertencente ao Reitorado da Universidade de Vigo. Como actividade complementaria, a compañía A Tropa de Trapo interpretou a obra 'Contos coas mans abertas', no marco da xira 2015 'Ti Tamén Contas'. Inaugurouse asemade a exposición 'Nicaragua. O futuro' do fotógrafo vigués Felipe Carnotto, gañador na edición 2014 do noso concurso fotográfico Imaxes con Fondo II.

Os audios das distintas intervencións atópanse dispoñibles na canle do Fondo Galego en Ivoox.

Os convidados chegados dende Cabo Verde con membros da Executiva do Fondo Galego

Programa das X Xornadas Anuais de Cooperación 'Vacacións con Traballo. Unha década de cooperación dende o local'

9:30h Presentación

- Juan González, presidente do Fondo Galego (Concello de Nigrán).
- Teresa París, vicepresidenta do Fondo Galego (Concello de Redondela).
- Carme Fouces, tesoureira do Fondo Galego (Concello de Pontevedra).

10:00h **Fórmulas para a implicación e participación da administración local en proxectos de cooperación ao desenvolvemento**

- Modera: María Varela (Diario de Pontevedra).
- Xosé Carlos Crespo, secretario nacional de Comunicación da CIG-Administración Pública.
- Ángel Gil, Central Sindical Independiente y de Funcionarios (CSI-F).

11:00h **Programa Vacacións con Traballo. Experiencias dunha década.**

- Modera: Daniel González Palau (Fondo Galego de Cooperación).
- María López, participante de Vacacións con Traballo (Nicaragua, 2006).
- Ana Ferradáns, participante de Vacacións con Traballo (Cabo Verde, 2015).
- Jorge Duarte Vázquez, participante de Vacacións con Traballo (Cuba, 2009).
- José Belmiro Fonseca, vereador de Agricultura, Pecuária, Pesca, Turismo Rural, Seguranga Urbana e Emigración da Câmara Municipal de Santa Cruz (Cabo Verde).
- Manuel Monteiro de Pina: Presidente da Associação Nacional de Municípios Caboverdianos e alcalde da Câmara Municipal de Ribeira Grande de Santiago.

12:00h **Café de comercio xusto** con Amarante Setem.

12:30h **Actuación da Tropa de Trapo:** 'Contos coas mans abertas'.

13:00h **Outra experiencia semellante a Vacacións con Traballo: Voluntari@s Expert@s**

- Modera: Andrea M. García Corzo (Secretaría do Fondo Galego de Cooperación).
- Nuria Morán: Técnica de proxectos do Fondo Extremeño Local de Cooperación para el Desarrollo (Felcode).

13:30h **Presentación inaugural da exposición 'Nicaragua. O futuro'** de Felipe Carnotto, gañador do concurso Imaxes con Fondo 2014.

ALMANAQUE 2016

En decembro de 2015, o Fondo Galego de Cooperación publicou o almanaque solidario 'Un Novo Ano 2016 con Fondo e Solidariedade', que recolle unha selección de fotos das e dos participantes no concurso Imaxes con Fondo 2014, en relación coas temáticas abordadas nesa edición. As autoras e autores das imaxes que aparecen no almanaque son: María Goretti Dorgambide González, Manuel Costa Parcerro, Carmen Pérez González-Granxeiro, Marta Rodríguez Vila, Eva Seoane Casanova, Alfonso Rodríguez González, Laura Díaz Martínez, María Teresa Vilasánchez Sanjuan, Cristina Castro, Borja Blanco Cinza, Felipe Carnotto Díaz e Sonia Daponte Buján.

Este almanaque foi enviado vía correo postal ás 86 administracións locais e provinciais socias do Fondo Galego de Cooperación, institucións autonómicas (Parlamento de Galicia, Xunta de Galicia, Fegamp, Valedor do Pobo), partidos políticos, sindicatos, ONGD e entidades da sociedade civil, alén de ser entregado aos participantes das X Xornadas Anuais de Cooperación.

ACTIVIDADES DE SENSIBILIZACIÓN VINCULADAS A PROXECTOS

Dentro da área de Sensibilización, o Fondo Galego promove ademais unha serie de actividades vinculadas a proxectos de cooperación indirecta que realiza en colaboración con outras entidades e ONGD, en particular no relativo á promoción de exposicións, obradoiros e charlas.

Neste eido, salientamos as seguintes accións:

Asemblea de Cooperación pola Paz (ACPP):

ACPP ofreceu dúas modalidades na actividade de sensibilización en torno ao proxecto 'Mellora das capacidades para a prevención de desastres da poboación da Habana Vieja, recuperando o patrimonio cultural do municipio da Habana (Cuba)':

1. Montaxe da exposición 'Dende o Sur', con charla complementaria sobre o tema. As fotografías amosan parte do traballo de ACPP en Honduras e República Dominicana dende a mirada de Manu Brabo (Premio Pulitzer) e Tania Juan.

- 15/04/15 a 29/04/15 **Concello de Oleiros. Centro Cultural A Fábrica.**
- 02/03/15 a 20/03/15 **Concello de Betanzos.** Sala de exposicións do Liceo. O 04/03/15 tivo lugar a charla de inauguración ás 20h.
- 2. Charlas de sensibilización para estudantes de Secundaria. A actividade introduciu ao alumnado na importancia da prevención de desastres naturais, destacando o traballo que ACPP leva a cabo en Centroamérica e Caribe, especialmente o proxecto que desenvolve en Cuba co apoio do Fondo Galego.
- 20/02/15 **Concello de Caldas de Reis.** Colexio San Fermín, con alumnado de 3º da ESO.
- 27/03/15 **Concello de Noia.** IES Campo de San Alberto, con alumnado de 3º da ESO.

Asemblea de Cooperación pola Paz presentou en Betanzos a exposición 'Dende o Sur'

InteRed:

InteRed ofreceu unha novidosa actividade en torno ao proxecto 'Participación de mulleres quechuas e aimaras na mellora da ruta de atención da violencia familiar e sexual na Rexión de Puno (Perú)'. Tratábase dos encontros Entretecendo.

Entretecendo nace da relación entre tres organizacións: Movimiento Manuela Ramos (Perú), InteRed e Economistas sen Fronteiras (España). Consiste en realizar encontros periódicos para tecer mentres se charla e reflexiona sobre economía feminista e dereitos das mulleres. Tiveron lugar os días 28 de abril, 12 e 26 de maio e 9 e 15 de xuño na sede de InteRed Galicia, en Santiago de Compostela.

Nestes encontros foise tecendo unha obra de calceta que se fixo de forma colectiva e tivo o obxectivo de cubrir a escultura da leiteira, emprazada na alameda de dita cidade, como unha posta en valor do traballo que realizan as mulleres rurais.

Intered convidou a tecer mentres se debatía sobre economía feminista, gordofobia, publicidade sexista, etc

Arquitectura sen Fronteiras:

Arquitectura sen Fronteiras tamén desenvolveu unha actividade de sensibilización vinculada ao proxecto de 'Fortalecemento dos procesos de desenvolvemento autónomo con especial incidencia na equidade de xénero de 16 comunidades do departamento de Retalhuleu, (Guatemala)'. Titulouse 'Coop é activas,

procesos de autodesenvolvemento cooperativo' e consistiu en organizar catro xornadas de intercambio entre a cooperativa guatemalteca B'eluj Q'anil -que participou a través de videoconferencia-, a galega Mulleres Colleiteiras e outras cooperativas locais como Inda, Tagen Ata, Lutega e Hábitat Social.

As datas de realización foron as seguintes:

- 16/04/2015 **Concello de Culleredo**. Salón de actos do Pazo de Vila Melania (Vilaboa). 18h.
- 20/04/2015 **Concello de San Sadurniño**. Casa da Cultura. 16:30h.
- 23/04/2015 **Concello de Bergondo**. Centro Sociocultural A Senra. 18h.
- 05/05/2015 **Concello de Abegondo**. Aula multimedia do Concello de Abegondo. 18h.

Esta actividade concluíu cun foro final que presentou os resultados do intercambio de experiencias levado a cabo durante todo o proceso, facendo especial incidencia no destacamento de aspectos coma o xénero dentro das diferentes experiencias, o impacto no medio natural e o empoderamento que supón para as diversas comunidades a posta en marcha e o funcionamento das diferentes iniciativas cooperativas.

- 27/06/2015 **Concello da Coruña**. Casa da Fariña. 18h.

Amigos da Terra:

Amigos da Terra organizou dúas actividades de sensibilización diferentes: un curso sobre o tratamento biolóxico das augas residuais e unha xornada sobre a depuración natural das augas residuais urbanas. Ambas as dúas enmárcanse no proxecto 'Incrementando a adecuada xestión da auga e o saneamento ambiental con enfoque de resiliencia ao cambio climático en cinco comunidades dos municipios de Somoto e San Lucas (Nicaragua)'.

O curso tivo como meta dar a coñecer o tratamento biolóxico das augas residuais e que as e os participantes puidesen construír o seu propio sistema de depuración doméstica. A formación desenvolveuse os días 16 e 17 de maio no Centro de Educación Ambiental As Corcerizas, situado no concello ourensán de Vilar de Barrio, onde funciona un biofiltro de plantas acuáticas.

Arquitectura sen Fronteiras organizou encontros con cooperativas en cinco municipios coruñeses

A xornada sobre depuración natural das augas residuais tivo lugar no Concello de Moaña

Por outra banda, a xornada 'A depuración natural das augas residuais urbanas', tivo como obxectivo divulgar e sensibilizar sobre a problemática existente en canto á contaminación de augas e a eficiencia enerxética, aportando solucións viables económica e tecnicamente. Foi dirixida a persoal técnico de concellos, xestoras/es de comunidades de montes e instalacións públicas e privadas, así como profesionais que se dedican á planificación do territorio (arquitectas/os, enxeñeiras/os), para o que se fixo un chamamento á participación desde o Fondo Galego.

- 29/10/2015 **Concello de Moaña.** Salón de Plenos do Concello. 9:30h.

Enxeñería sen Fronteiras:

A actividade en torno ao proxecto 'Fortalecemento das capacidades locais para mellorar o acceso ao dereito á auga potable e saneamento a través da xestión integrada do recurso hídrico, nos 7 municipios da mancomunidad Nasmar (Honduras)' consistiu na realización de catro foros, de dúas horas de duración cada un, para sensibilizar sobre o acceso á auga como unha problemática global que pode tamén ter solucións comúns. Estes foros dinamizados por Enxeñería sen Fronteiras estaban abertos á cidadanía en xeral.

- 01/10/2015 **Concello da Coruña.** Centro Cívico Cidade Vella. 18h.
- 21/10/2015 **Concello de Teo.** Salón de Plenos do Concello. 19h.
- 22/10/2015 **Concello de Ames.** Pazo da Peregrina (Bertamiráns). 20h.
- 23/10/2015 **Concello de Monforte de Lemos.** Salón de actos do Centro Cívico do Malecón. 19h.

Enxeñería sen Fronteiras celebrou foros sobre o dereito á auga en catro administracións locais

Axencia da ONU para os Refuxiados

Alén das actividades de sensibilización encadradas nos proxectos financiados a ONGD, o Fondo Galego tamén organizou un encontro para detallar a intervención coa poboación refuxiada de Gaza, á que contribuíu cunha nova doazón de 10.000 euros canalizada a través da Axencia de Nacións Unidas para os Refuxiados de Palestina. A directora executiva de UNRWA-España, Raquel Martí, viaxou a Galicia o 10 de febreiro para informar sobre as accións de apoio psicosocial que se estaban a levar á cabo, tanto á Comisión Executiva do Fondo Galego como a representantes das entidades socias que se achegaron ata a sede da Fegamp, en Santiago de Compostela. A súa presentación retransmitíuse a través de Twitter co hashtag #UnrwaFondo e o audio está dispoñible en Ivoox.

A directora executiva de UNRWA-España, Raquel Martí, informou en Compostela sobre as accións en Gaza

5

COMUNICACIÓN

Ao longo de 2015, o Fondo Galego seguiu impulsando a comunicación cara o interior e cara o exterior, co fin de visibilizar a actividade da asociación e das administracións que fan parte dela pero tamén de potenciar a transparencia. Ao tempo, convidábase á reflexión sobre a pobreza e as desigualdades, así como a participar na súa erradicación.

A **páxina web**, que vén de mudarse ao dominio .gal, é unha das principais ferramentas empregadas para acadar estes obxectivos reflectidos no Plan de Comunicación, polo que houbo de manterse actualizada. Alén de realizar as modificacións

As **redes sociais** seguiron medrando exponencialmente. A páxina de Facebook superou a barreira dos catro milleiros de 'gústame' e chegou a 4.091, mentres que as siareiras e siareiros en Twitter aumentaron máis dun 50%, ata os 1.759.

A páxina do Fondo Galego en Facebook superou a finais de ano os catro milleiros de 'gústame'

Máis de 16.000 visitantes únicos pasaron pola web do Fondo Galego ao longo de 2015

necesarias nos diferentes apartados, a sección de novas nutriuse o ano pasado con 64 noticias e comunicados. A páxina recibiu durante o ano 42.520 visitas, das que máis de 16.000 foron de visitantes únicos.

Tamén se actualizaron con asiduidade os perfís de LinkedIn e Google+, nomeadamente a través do xestor Hootsuite.

En 2015 lanzáronse doce **newsletters**, unha ao final de cada mes, que se distribúen a catro listas de correo electrónico: as dos representantes políticos e técnicos do Fondo Galego en cada administración socia, a do Consello Municipalista de Cooperación e a da cidadanía xeral, na que se inscribiron 154 persoas. A ferramenta Mailchimp tamén se empregou para elaborar invitacións cun deseño atractivo.

O boletín dixital **‘Infórmate a Fondo’** deu conta trimestralmente das novidades da cooperación municipalista tanto na área de proxectos como na de sensibilización, amais do funcionamento orgánico e as relacións institucionais. Cada un dos catro números contou cunha entrevistada recoñecida na súa profesión pero tamén pola súa faceta solidaria: as cantantes Ses e Najla Shami, a actriz Lucía Regueiro e o xornalista Gonzalo. Ao longo do ano contabilizáronse máis de 2.400 descargas completas do IAF na web do Fondo Galego, ás que se suman as doutras plataformas nas que se dispoñibiliza a publicación.

A produción propia de **vídeos e audios** continuou con pezas como a que resume o Encontro Vacacións con Traballo 2006-2015, que pode visualizarse en Youtube canda outros audiovisuais facilitados polos parceiros do Sur. Na canle de Ivoox están dispoñibles os podcast das mesas redondas das X Xornadas Anuais de Cooperación ou da presentación sobre o proxecto en Palestina coa UNRWA.

Ademais, continuou a colaboración coa rede de emisoras locais **Radiofusión** para realizar entrevistas relacionadas co Fondo Galego no programa matinal 'Arredor de nós', cunha periodicidade que pasou de semanal a quincenal. Do mesmo xeito, mantívose o compromiso da **Fegamp** de dedicar un espazo á cooperación municipalista na revista cuadrimestral 'Concellos galegos', onde se fixo balance da lexislatura, se promocionou o programa Vacacións con Traballo e se avanzaron as liñas estratéxicas para os vindeiros catro anos.

A revisión das distintas publicacións editadas polo Fondo Galego, coorganización de roldas de prensa, xestión de entrevistas, coberturas fotográficas, etc. son outras das accións realizadas desde a Área de Comunicación, que ao longo do ano elaborou asemade un total de **104 notas de prensa**, remitidas directamente aos medios galegos ou ben enviadas ás administracións socias para que difundiran as actividades acollidas. Os impactos recóllense en catro pressbooks que se saldan con 502 entradas, das que 3 corresponden a axencias de información, 7 a canles de televisión, 49 a emisoras de radio, 116 a xornais e revistas e 327 a páxinas web.

As deputacións e concellos **socios poden aproveitar** e potenciar todas estas accións comunicativas:

- **Incluindo o banner** do Fondo Galego na súa web.
- **Dedicando un espazo** na páxina a explicar a pertenza ao Fondo Galego.
- **Seguindo** ao Fondo Galego nas redes sociais e compartindo contidos.
- **Divulgando nas redes** e na web o boletín 'Infórmate a Fondo'
- **Redifundindo entre os medios** as notas de prensa con enfoque local facilitadas polo Fondo Galego sobre as actividades de sensibilización.
- **Apropiándose dos comunicados** restantes adaptándoos para distribuír aos medios da zona.
- **Facéndose eco das informacións** publicadas polo Fondo Galego nas canles do concello/deputación: web, redes sociais, boletíns, emisoras municipais, etc.
- **Xestionando nas televisións** locais ou pantallas da rúa a emisión dos audiovisuais sobre o Fondo Galego.
- **Incorporando o logotipo** do Fondo Galego nos materiais de difusión das actividades realizadas en colaboración (cartelería, folletos, etc.)

A Área de Comunicación pon a disposición das administracións socias modelos de notas de prensa, fotografías, contactos de medios e todo o necesario para maximizar o alcance da acción e a súa mensaxe. Ao tempo, solicítase o envío dos impactos acadados para redifundilos desde o Fondo Galego e nutrir o dossier de cobertura mediática. Aproveítase así o potencial multiplicador do traballo en rede.

6

BALANCE
ECONÓMICO

INGRESOS		171.014,28
Cotas de socios		177.610,47
Cotas de socios 2015	170.401,63	
Cotas Concello Cangas 2008-2011	7.208,84	
Cotas de socios anuladas		-7.959,67
Cota 2014 Vilagarcía de Arousa	-2.270,51	
Cota 2009 Moaña	-1.412,84	
Cota 2009 Mondoñedo	-434,07	
Cota 2013 Monterroso	-402,56	
Cota 2009 Ponteareas	-1.712,79	
Cota 2013 Cambados	-1.118,33	
Cota 2013 Samos	-251,26	
Cota 2010 Santiago de Compostela	-357,31	
Subvencions para cooperación directa		-7.636,52
Anulac.subv. C. Vigo CD 2014 / V/01	-7.636,52	
Subvencions proxectos de cooperación		-31.000,00
Subvención Concello A Coruña	-20.000,00	
Subvención Concello Pontevedra	-11.000,00	
Organización actividades plan sensibilización		40.000,00
Subvención Xunta Galicia	40.000,00	

GASTOS	211.468,60
Gastos Correntes	43.639,41
Gastos Secretaría do Fondo (IGADI)	40.000,00
Gastos desprazamentos Secret. Fondo	1.267,59
Gastos asesoría	1.334,02
Servizos prof. Independentes (registro)	52,00
Servizos bancarios e similares	298,61
Outros servizos	268,34
Amortización inmovilizado	357,71
Gastos excepcionais (recargo AEAT)	61,14
Gastos proxecto europeo	6.104,35
Gastos proxecto europeo	6.104,35
Gastos misións técnicas	4.722,71
Gastos misións técnicas	4.722,71
Axudas monetarias proxectos de CD	78.334,09
PCD /2015/CV/01 Cooperativa Sulada	29.691,75
PCD/2015/CV/02 Cámara Sta Cruz	29.998,96
PCD/2015/MZ/01	24.988,23
Redución PCD/2014/NI/02	-320,18
Redución PCD/2014/CV/01	-6.024,67
Axudas monetarias proxectos de CI	-26,56
Diferenza PCI /2014/HO/03	-27,00
Diferenza PCI/2013/MZ/01	0,45
Diferenza PCI/2013/CU/01	-0,01
Axudas monetarias de emerxencia	10.000,00
Axuda reconstrución de Gaza	10.000,00
Gastos Plan Sensibilización 2015	68.694,60
Servizos plan sensibilización	68.694,60
DÉFICIT EJERCICIO 2015	-40.454,32

7

AXENDA

01-01-2015 Perú. Inicio do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Participación de mulleres quechuas e aimaras na mellora da ruta de atención da violencia familiar e sexual na rexión de Puno', apoiado xunto a ONGD InteRed.

01-01-2015 Nicaragua. Inicio do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Fortalecemento das capacidades de prestación de servizos turísticos e da autosuficiencia financeira do centro de educación alternativa rural Telpochcallí (Totogalpa)', apoiado xunto a ONGD Taller de Solidaridad.

27-12-2014 - 04-01-2015 Concello da Laracha. Ciclo de cine 'Educando á infancia en valores', na Casa da Cultura.

01-12-2014 - 08-01-2015 Concello de Fene. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' na Casa da cultura.

20-01-2015 Concello de Mugardos. A Tropa de Trapo con 'Contos coas mans abertas', no IES Mugardos. 11:30h.

30-01-2015 Concello de Redondela. A Tropa de Trapo con 'Antía, Wamba e o regato pequeno'. 18:00h.

30-01-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva do Fondo Galego. 10.30h.

08-01-2015 - 30-01-2015 Concello de Fene. Exposición 'Influír no global desde o local' no CPI A Xunqueira

03-02-2015 Cuba. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Mellora das capacidades para a prevención de desastres da poboación de La Habana Vieja, recuperando o patrimonio cultural do municipio. Cidade de La Habana', apoiado xunto a ONGD ACPP.

16-01-2015 - 04-02-2015 Concello de Sada. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' no IES O Mosteirón.

10-02-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Encontro do Fondo Galego con Raquel Martí, directora executiva de UNRWA-España. 9:30h.

20-02-2015 Concello de Caldas de Reis. Actividade de sensibilización da man da ONGD ACPP no Colexio San Fermín, para alumnado de 3º da ESO, en torno ao proxecto apoiado en Cuba. 11:15h.

19-01-2015 - 22-02-2015 Concello de Redondela. Exposición 'Galicia-Cabo Verde: Unha irmandade' no Multiusos da Xunqueira.

23-02-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva Fondo Galego. 10:30h.
26-02-2015	Encontros dixitais #Alén2015 con Xosé María Torres de Farmamundi. 16:30h.
01-03-2015	Guatemala. Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento B'eljuj q'anil de 'Fortalecemento dos procesos de desenvolvemento autónomo con especial incidencia na equidade de xénero de 16 comunidades do departamento de Retalhuleu, (Guatemala)', apoiado xunto a ONGD Arquitectos sen Fronteiras.
03-03-2015	Concello de Pontevedra. Presentación de #CausasComúns de Gabriel Tizón no salón de actos da Facultade de Belas Artes. 19:00h.
02-03-2015 - 06-03-2015	Mozambique. Misión técnica a proxectos financiados polo Fondo Galego e participación no 'Seminario de avaliación dos resultados e perspectivas do proxecto de mellora das capacidades de Autoridades Locais de Brasil e Mozambique como actores da cooperación descentralizada'
15-03-2015	Perú. Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Participación de mulleres quechuas e aimaras na mellora da ruta de atención da violencia familiar e sexual na rexión de Puno', apoiado xunto a ONGD InteRed.
17-03-2015	Concello de Carballo. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no Pazo da Cultura. 10:30h.
03-03-2015 - 18-03-2015	Concello de Pontevedra. Exposición 'África, soños e mentiras' do proxecto #CausasComúns, na sala de exposicións do Centro Superior de Conservación e Restauración de Bens Culturais (Facultade de Belas Artes). De luns a venres entre as 17:00h e as 21:00h.
02-03-2015 - 20-03-2015	Concello de Betanzos. Exposición 'Dende o Sur' na sala de exposicións do Edificio do Liceo. Charla de inauguración o día 4 ás 20:00h. Todo da man da ONGD ACPP.
25-03-2015	Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Xosé Cuns de EAPN-Galicia (Rede galega de loita contra a pobreza) e creador do blog 'No me pidan calma'. 16:30h.
25-03-2015	Concello de Laxe. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no CPI Cabo da Area. 10:30h.
25-03-2015	Concello de Oleiros. Presentación de #CausasComúns no Castelo de Santa Cruz. 19:00h.
23-03-2015 - 27-03-2015	Concello de Rianxo. Exposición 'Imaxes con Fondo' no IES Félix Muriel.
27-03-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:30h.
27-03-2015	Concello de Noia. Charla para o alumnado de 3º da ESO do IES Campo de San Alberto a cargo da ONGD ACPP, en torno ao proxecto apoiado en Cuba. 10:45h.
27-03-2015	Concello de Redondela. Nas actividades 'Delegar dentro para gañar espazo fora', Cine con Fondo 'Clara Campoamor, la mujer olvidada' no Círculo Cultural de Cesantes. 18:00h.
30-03-2015	Concello de Pontevedra. Presentación de #CausasComúns na Casa das Campás. 18:00h.

19-03-2015 - 30-03-2015	Concello de Pontevedra. Exposición 'África, soños e mentiras' de Gabriel Tizón, do proxecto #CausasComúns. R/Michelena.
04-03-2015 - 31-03-2015	Concello da Guarda. Exposición 'Galicia-Cabo Verde: Unha irmandade' de Rober Amado na Casa do Concello.
31-03-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Asemblea xeral de socios do Fondo Galego. 11:00h.
31-03-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Presentación de #CausasComúns (entrada aberta). 13:00h.
01-04-2015	Cabo Verde. Inicio do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Cooperativa Sulada. Na creación de rendementos para a loita contra o desemprego II', apoiado na Cámara Municipal de Ribeira Grande xunto a Asociación de Cooperación con Cabo Verde.
01-04-2015	Cabo Verde. Inicio do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Dinamización da agricultura para promover un desenvolvemento sustentable', apoiado na Cámara Municipal de Santa Cruz.
08-04-2015	Concello de Carballo. Cine con Fondo 'Charlie e a fábrica de chocolate' na Biblioteca Municipal Rego da Balsa. 19:00h.
10-04-2015	Concello de Culleredo. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no salón de actos da Universidade Laboral Culleredo - IES Cruceiro Baleares. 10:00h.
16-04-2015	Concello de Culleredo. Actividade de sensibilización 'Coop é activas. Procesos de autodesenvolvemento comunitario', no salón de actos do Pazo de Vila Melania en Vilaboa, da man da ONGD Arquitectura sen Fronteiras. 18:00h.
17-04-2015	Concello de Sandiás. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato adulto, na Casa da Cultura. 19:00h.
20-04-2015	Concello de San Sadurniño. Actividade de sensibilización 'Coop é activas. Procesos de autodesenvolvemento comunitario', na Casa da cultura, da man da ONGD Arquitectura sen Fronteiras. 16:30h.
21-04-2015	Concello de Pontecesures. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato adulto, no CEIP Pontecesures. 12:00h.
22-04-2015	Concello de Carballo. Cine con Fondo 'Buda estoupou por vergoña' na Biblioteca Municipal Rego da Balsa. 19:00h.
23-04-2015	Concello de Moraña. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Casa da Cultura. 18:00h.
23-04-2015	Concello de Bergondo. Actividade de sensibilización 'Coop é activas. Procesos de autodesenvolvemento comunitario', no Centro Sociocultural A Senra, da man da ONGD Arquitectura sen Fronteiras. 18:00h.

24-04-2015	Concello da Laracha. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Casa da Cultura. 18:00h.
25-04-2015	Concello de Ourense. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no Centro Cívico A Ponte. 11:00h.
22-04-2015 - 26-04-2015	Concello de Riveira. Exposición 'Influír no global desde o local', no novo Mercado Municipal (Rúa de Galicia, 68), con motivo da Feira de Educación 2015.
30-04-2015	Redes sociais Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Daniel G. Palau, da Secretaría do Fondo Galego, Instituto Galego de Análise e Documentación Internacional (Igadi). 16:30h.
15-04-2015 - 30-04-2015	Concello de Oleiros. Exposición 'Dende o Sur', da ONGD ACPP, no Centro Cultural A Fábrica.
01-04-2015 - 30-04-2015	Concello de Nigrán. Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade' de Rober Amado na Casa do Concello.
01-05-2015	Nicaragua. Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Incrementando a adecuada xestión da auga e o saneamento ambiental con enfoque de resiliencia ao cambio climático en cinco comunidades dos municipios de Somoto e San Lucas', apoiado xunto a ONGD Amigos da Terra.
05-05-2015	Concello de Abegondo. Actividade de sensibilización 'Coop é activas. Procesos de autodesenvolvemento comunitario', na aula multimedia do Concello de Abegondo, da man da ONGD Arquitectura sen Fronteiras. 18:00h.
24-03-2015 - 12-05-2015	Convocatoria aberta Vacacións con Traballo 2015, X edición.
12-05-2015	Concello de Cabanas. En conmemoración do Día do Comercio Xusto, Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no CPI Eladia Mariño.
15-05-2015	Honduras. Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Fortalecemento das capacidades locais para mellorar o acceso ao dereito a auga potable e saneamento a través da xestión integrada do recurso hídrico, nos 7 municipios da mancomunidade NASMAR', apoiado xunto a ONGD Enxeñería sen Fronteiras.
15-05-2015	Concello do Porto do Son Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato adulto, no IES do Porto do Son. 12:00h.
17-05-2015	Concello de Cuntis. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no Auditorio, no marco do Día das Letras Galegas. 11:00h.
17-05-2015	Concello de Tomiño. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas' na Praza do Seixo.
16-05-2015 - 17-05-2015	Concello de Vilar de Barrio. Formación 'Tratamento biolóxico de augas residuais. Sistema de depuración doméstico', no Centro As Corcerizas, da man da ONGD Amigos da Terra. 10:00h.
01-05-2015 - 19-05-2015	Concello de Gondomar. Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade' na Casa do Concello.

19-05-2015 - 26-05-2015	Concello de Cabanas. Exposición 'Imaxes con Fondo' no CEIP Eladia Mariño.
27-05-2015	Concello de Carballo. Cine con Fondo 'Azur e Asmar' na Biblioteca Municipal Rego da Balsa. 19:00h.
28-05-2015	Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Xavier Aldekoa, de Muzungu (produtora social e independente) e correspondente de La Vanguardia en África. 16:30h.
27-05-2015 - 29-05-2015	Berlín (Alemaña). Redes para o Desenvolvemento II, xuntanza de parceiros do proxecto financiado pola Unión Europea.
31-05-2015	Perú. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Participación de mulleres quechuas e aimaras na mellora da ruta de atención da violencia familiar e sexual na Rexión de Puno', apoiado xunto a ONGD InteRed.
01-06-2015	Támil Nadu (India). Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Módulo para a emancipación social e participación política das mulleres dentro do programa para o empoderamento das mulleres II', apoiado xunto a ONGD Implicadas no Desenvolvemento.
19-05-2015 - 05-06-2015	Concello de Pontevedra. Exposición 'África soños e mentiras' de Gabriel Tizón no IES Luis Seoane.
25-05-2015 - 06-06-2015	Concello de Narón. Exposición 'Galicia-Cabo Verde: unha irmandade' na Biblioteca Municipal.
26-05-2015 - 10-06-2015	Nicaragua. Misión técnica a Nicaragua á rexión de Madriz. Visita proxectos 2011-2015.
15-06-2015	Nicaragua. Ecuador do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Fortalecemento das capacidades de prestación de servizos turísticos e da autosuficiencia financeira do centro de educación alternativa rural- Telpochcallí (Totogalpa)', apoiado xunto a ONGD Taller de Solidaridad.
15-06-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:30h.
28-04-2015 - 16-06-2015	Concello de Santiago de Compostela. Encontros Entretecendo. 28 de abril, 12 e 26 de maio, 9 e 16 de xuño. No local da ONGD Intered. 20:00h.
18-06-2015	Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 sobre #Palestina, con Moncho Iglesias Míguez, responsable do blog 'Diario de Palestina' e colaborador de Palestina Digital. 16:30h.
19-06-2015	Concello de Pontevedra. 2º encontro de participantes en Vacacións con Traballo 2006-2015, no Centro Cívico Pontevedra Sur. 11:00h.
27-06-2015	A Coruña. Foro final 'Coop é activas, procesos de autodesenvolvemento cooperativo' na Casa da Fariña, da man da ONGD Arquitectura sen Fronteiras. 18:00h.
02-06-2015 - 06-07-2015	Nicaragua. Premio #ImaxesconFondo2014. Viaxe do gañador, o fotoxornalista Felipe Carnotto, aos proxectos financiados polo Fondo Galego en Nicaragua 1998-2015.

30-06-2015 - 17-07-2015 Cabo Verde. Misión técnica a Cabo Verde. Visita proxectos 2011-2015.

29-07-2015 Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 sobre coherencia de políticas con Natalia Millán, do Instituto Complutense de Estudios Internacionales e da Plataforma 2015 y más. 12:00h.

01-08-2015 Mozambique. Inicio do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Enfoque integral de saúde comunitaria nos distritos de Boane e Naamacha' apoiado xunto coa ONGD Fundação Encontro.

03-08-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:30h.

30-06-2015 - 04-08-2015 Deputación de Lugo. Martes de Cine Social no salón de actos da Deputación de Lugo. Días 30 de xuño, 7, 14 e 28 de xullo e 4 de agosto. 20:00h.

28-08-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Sinatura do Convenio 2015 Xunta de Galicia-Fondo Galego. 12:00h.

31-08-2015 Guatemala. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento B'eluj q'anil de 'Fortalecemento dos procesos de desenvolvemento autónomo con especial incidencia na equidade de xénero de 16 comunidades do departamento de Retalhuleu', apoiado xunto a ONGD Arquitectura sen Fronteiras.

07-09-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Comisión Executiva. 10:30h.

01-07-2015 - 15-09-2015 Concello da Laracha. 'Exposición Galicia-Cabo Verde: unha irmandade. 3º andar do Edificio de Servizos Múltiples.

29-09-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Asemblea xeral extraordinaria do Fondo Galego. 12:00h.

30-09-2015 Redes sociais Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Chema Caballero da ONGD DYES e coautor do blog 'África no es un país'. 16:30h.

30-09-2015 Cabo Verde. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Cooperativa Sulada. Na creación de rendementos para a loita contra o desemprego II', apoiado na Cámara Municipal de Ribeira Grande xunto a Asociación de Cooperación con Cabo Verde.

30-09-2015 Cabo Verde. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Dinamización da agricultura para promover un desenvolvemento sustentable', apoiado na Cámara Municipal de Santa Cruz.

01-10-2015 Concello da Coruña. 'Foro sobre a Xestión Municipal do Dereito Humano á Auga', no Centro Cívico Cidade Vella, da man da ONGD Enxeñería sen Fronteiras. 18:00h.

06-10-2015 Fegamp, Santiago de Compostela. Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:00h.

01-10-2015 - 16-10-2015 Concello de San Sadurniño. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' no CPI Escola de Secundaria de San Sadurniño.

20-10-2015	Concello de Malpica de Bergantiños. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti Tamén Contas', formato infantil. Auditorio do Centro Cívico de Malpica. 10:30h.
21-10-2015	Concello de Teo. 'Foro sobre a Xestión Municipal do Dereito Humano á Auga', da man da ONGD Enxeñería sen Fronteiras. 19:00h.
21-10-2015	Concello de Mondoñedo. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti Tamén Contas', formato adolescente, no IES San Rosendo. 10:20h.
22-10-2015	Concello de Ames. 'Foro sobre a Xestión Municipal do Dereito Humano á Auga', no Pazo da Peregrina, en Bertamiráns, da man da ONGD Enxeñería sen Fronteiras. 20:00h.
23-10-2015	Concello de Monforte de Lemos. 'Foro sobre a Xestión Municipal do Dereito Humano á Auga', no salón de actos do Centro Cívico Social do Malecón, da man da ONGD Enxeñería sen Fronteiras. 19:00h.
25-09-2015 - 26-10-2015	Nicaragua. Vacacións con Traballo no Inprhu-Somoto. Persoal técnico dos Concellos de Bergondo e Monforte.
27-10-2015	Redes sociais Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Luzia Oca, antropóloga e presidenta da Asociación para a Cooperación con Cabo Verde. 18:00h.
29-10-2015	Concello de Moaña. Xornada técnica de fitodepuración 'A depuración natural das augas residuais urbanas', no Salón de Plenos do Concello, da man da ONGD Amigos da Terra. 09:30h.
17-10-2015 - 30-10-2015	Concello de San Sadurniño. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' na Casa da Cultura.
31-10-2015	Honduras. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Fortalecemento das capacidades locais para mellorar o acceso ao dereito a auga potable e saneamento a través da xestión integrada do recurso hídrico, nos 7 municipios da mancomunidade NASMAR', apoiado xunto a ONGD Enxeñería sen Fronteiras.
01-10-2015 - 02-11-2015	Cabo Verde. Vacacións con Traballo nas Cámaras Municipais de Ribeira Grande de Santiago e Santa Cruz. Persoal técnico dos Concellos de Rianxo, A Pobra do Caramiñal, A Estrada e Redondela.
03-11-2015	Cooperación Galega, Santiago de Compostela. Xuntanza dunha delegación da Comisión Executiva do Fondo Galego co director xeral de Relacións Exteriores e coa UE, Jesús Gamallo. 12:30h.
03-11-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:00h.
05-11-2015	Concello do Barco. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, no Teatro Lauro Olmo cos colexios do municipio. 11:00h.
06-11-2015	Concello de Bergondo. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Casa da Senra, co 2º e 3º ciclos do CEIP Cruz de Sar. 11:15h.

17-11-2015	Concello de Nigrán. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS) no salón de actos do Concello. 12:00h.
18-11-2015	Concello de Ames. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS) no Pazo da Peregrina (Bertamiráns). 12:00h.
19-11-2015	Concello de Oleiros. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Biblioteca Central (Perillo). 18:30h.
19-11-2015	Concello de Caldas de Reis. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS) no Salón de Plenos do Concello. 12:00h.
23-11-2015	Concello de Cartelle. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS) no Auditorio. 12:00h.
04-11-2015 - 24-11-2015	Concello de Sandiás. Cine con Fondo na Casa da Cultura. 'James e o pexego xigante', 'Kirikú e as bestas salvaxes' e 'Happy feet', o 6, 13 e 20 de novembro ás 15:30h. 'Os mozos do coro', 'Binta e a grande idea' e 'A bicicleta verde' o 4, 11 e 18 de novembro ás 18:00h.
24-11-2015	Concello de Monforte de Lemos. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS) no Centro Cívico. 12:00h.
26-11-2015	Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Iolanda Fresnillo da Fundación Tot Raval. 16:30h.
27-11-2015	Deputación da Coruña. Xuntanza da Rede Municipalista Solidaria (RMS), na sala Juanjo Gallo (6º andar). 12:00h.
30-11-2015	Támil Nadu (India). Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Módulo para a emancipación social e participación política das mulleres dentro do programa para o empoderamento das mulleres II', apoiado xunto a ONGD Implicadas no Desenvolvemento.
30-11-2015	Nicaragua. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Fortalecemento das capacidades de prestación de servizos turísticos e da autosuficiencia financeira do centro de educación alternativa rural Telpochcallí (Totogalpa)', apoiado xunto a ONGD Taller de Solidaridad.
05-11-2015 - 01-12-2015	Concello de Xove. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' na sala de exposicións da Casa do Concello.
02-12-2015	Concello de Pontevedra. Encontro da Comisión Executiva do Fondo Galego con representantes das cámaras municipais caboverdianas. 11:30h.
10-12-2015	Concello de Poio. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, para 5º e 6º, no CEIP Isidora Riestra. 12:00h
11-12-2015	Concello de Fene. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato adulto, no Círculo Cultural Recreativo e Deportivo Perlío. 19:00h.

15-12-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Xuntanza da Comisión Executiva do Fondo Galego. 10:00h.
15-12-2015	Fegamp, Santiago de Compostela. Xuntanza coa presidenta da Coordinadora Galega de ONGD. 12:00h.
16-12-2015	Redes sociais do Fondo Galego. Encontros dixitais #Alén2015 con Xavier Longan da Campaña do Milenio da ONU. 16:30h.
17-12-2015	Concello de Burela. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Casa da Cultura. 12:30h.
22-12-2015	Concello de Arteixo. Xira 2015 da Tropa de Trapo, 'Antía, Wamba e o regato pequeno', no Centro Sociocultural de Meicende. 11:30h.
23-12-2015	Concello de Vilar de Santos. Xira 2015 da Tropa de Trapo, 'Antía, Wamba e o regato pequeno, no salón de actos da Casa do Concello. 17:00h.
26-12-2015	Concello de Corcubión. Xira 2015 da Tropa de Trapo 'Ti tamén contas', formato infantil, na Casa da Cultura. 17:00h.
21-12-2015 - 29-12-2015	Concello de Rodeiro. Ciclo de Cine con Fondo 'Educando á Infancia en Valores I'. Salón de Actos do Centro Cultural Municipal 'Manuel Lamazares'. 17:00h.
31-12-2015	Nicaragua. Fin da execución do proxecto de cooperación ao desenvolvemento 'Incrementando a adecuada xestión da auga e o saneamento ambiental con enfoque de resiliencia ao cambio climático en cinco comunidades dos municipios de Somoto e San Lucas', apoiado xunto a ONGD Amigos da Terra.
15-12-2015 - 31-12-2015	Concello de Rodeiro. Exposición 'Imaxes con Fondo' no Salón de Actos do Centro Cultural Municipal 'Manuel Lamazares'.
09-12-2015 - 08-01-2016	Concello da Guarda. Exposición 'A paz cuestión de Fondo' na Casa do Concello.

www.fondogalego.gal

XUNTA
DE GALICIA

**fondo
galego**
de cooperación
e solidariedade

cooperación **galego**

Coa colaboración de

INSTITUTO
GALLEGO
DE AVALIAR
E DOCUMENTAR
O PATRIMONIO

**I
GA
DIXXV**

O Fondo Galego é membro da

CONFEDERACIÓN
Fondos de Cooperación e Solidariedade